

SKUPŠTINA OPŠTINE
LOPARE

SLUŽBENI GLASNIK
OPŠTINE LOPARE

BROJ: 9.

DATUM: 10.05.1985. godine

Glasnik izdaje Skupština opštine
Lopare, a uredjuje ga Stručna služba
Skupštine opštine Lopare.

Glasnik izlazi po potrebi

SLUŽBENI GLASNIK OPŠTINE LOPARE

Godina XX

Broj: 9.

Datum: 10.5.1985.

S A D R Ź A J

1. ODLUKA
O OPŠTENARODNOJ ODBRANI

Na osnovu člana 65. Zakona o opštenarodnoj odbrani ("Službeni list SR BiH", broj: 3/84) i člana 223. stav 1. tačke 2. i člana 243. Statuta opštine Lopare ("Službeni glasnik opštine Lopare", broj: 4/78), Skupština opštine Lopare na zajedničkoj sjednici Vijeća udruženog rada, Vijeća mjesnih zajednica i Društveno-političkog vijeća od 08. 05. 1985. godine, d o n o s i

O D L U K U

O OPŠTENARODNOJ ODBRANI

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovom odlukom u skladu sa Ustavom, Zakonom o opštenarodnoj odbrani ("Službeni list SFRJ", broj: 21/82) - u daljem tekstu: Savezni zakon) i Zakonom o opštenarodnoj odbrani ("Službeni list SR BiH", broj: 3/84 - u daljem tekstu: Republički zakon), uređuje se ostvarivanje prava i dužnosti radnih ljudi i gradjanja, osnovnih i drugih organizacija udruženog rada, mjesnih zajednica i drugih samoupravnih organizacija i zajednica, društveno-političkih i drugih društvenih organizacija u oblasti opštenarodne odbrane i prava i dužnosti organa opštine u organizovanju i provođenju priprema za opštenarodnu odbranu: organizovanje i pripremanje teritorijalne odbrane, službe osmatranja i obavještanja, veza rukovodjenja i kriptozastite, civilne zaštite, popuna ljudstvom i materijalno-tehničkim sredstvima, provođenje mjera pripravnosti i mobilizacije, ostvarivanje vojne obaveze, obučavanje za opštenarodnu odbranu, inspekcijski nadzor, samozaštita u opštenarodnoj odbrani, planiranje opštenarodne odbrane i druga pitanja od značaja za opštenarodnu odbranu u opštini Lopare (u daljem tekstu: opštini).

Ovom odlukom uređuju se mjere i zadaci opštenarodne odbrane u obezbjedjenju zaštite ustavom utvrdjenog društvenog uređenja i međusobna uskladjenost priprema i planova odbrane i priprema i planova za druge vanredne prilike u organizovanju, pripremanju i ostvarivanju opštenarodne odbrane i društvene samozaštite.

Član 2.

Organizacija i priprema u oblasti opštenarodne odbrane na području opštine zasnivaju se na koncepciji opštenarodne odbrane, a ostvaruju se, u skladu sa osnovama planova i pripremnih mjera za odbranu zemlje i osnovama privrede i društvenih djelatnosti za funkcionisanje u ratu, koje utvrđuje federacija, zakona u oblasti opštenarodne odbrane, drugim propisima, planovima i dokumentima koja donose nadležni organi federacije, Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Republika) Statutom opštine, ovom odlukom i drugim propisima opštine.

Pripreme za opštenarodnu odbranu u opštini organizuju i provode radni ljudi i građani, osnovne i druge organizacije udruženog rada, samoupravne interesne zajednice, mjesne zajednice i druge samoupravne organizacije i zajednice (u daljem tekstu: samoupravne organizacije i zajednice), društveno-političke i druge društvene organizacije, opštinski organi i organizacije na području opštine.

Organi, organizacije i zajednice iz prethodnog stava, u okviru svoje redovne djelatnosti u miru, organizuju, pripremaju i ostvaruju opštenarodnu odbranu i društvenu samozaštitu i preduzimaju mjere i druge aktivnosti potrebne za rad u ratu, u slučaju neposredne ratne opasnosti i u drugim vanrednim prilikama.

Član 4.

U organizovanju i ostvarivanju priprema za opštenarodnu odbranu, opština, u okviru svojih prava i dužnosti utvrdjenih Ustavom, zakonom i statutom opštine, a u skladu sa sistemom opštenarodne odbrane na području opštine, uredjuje i organizuje opštenarodnu odbranu i društvenu samozaštitu, obezbjedjuje jedinstvo organizovanja i pripremanja opštenarodne odbrane u opštini, određuje zadatke, poslove i mjere svim nosiocima priprema za opštenarodnu odbranu na svom području, usmjerava i uskladjuje pripreme za opštenarodnu odbranu i društvenu samozaštitu i vrši druge poslove od interesa za odbranu zemlje.

Opština rukovodi teritorijalnom odbranom, civilnom zaštitom i drugim pripremanjima za odbranu zemlje, a u slučaju napada na zemlju organizuje opštenarodni otpor i njime rukovodi.

Član 5.

Sve organizovane snage i sredstva opštenarodne odbrane na području opštine angažovaće se na zadacima društvene samozaštite, u skladu sa zakonom, planovima odbrane, planovima za druge vanredne prilike, drugim propisima i samoupravnim opštim aktima organa, organizacija i zajednica.

Član 6.

U organizovanju, pripremanju i ostvarivanju opštenarodne odbrane i društvene samozaštite obezbjedjuje se puna međusobna uskladjenost priprema i planova odbrane i priprema i planova za druge vanredne prilike.

Član 7.

Planom odbrane opštine obezbjedjuje se maksimalno angažovanje svih raspoloživih snaga i sredstava na području opštine i odredjuju mjere, postupci i zadaci od posebnog značaja za opštinu u pripremanjima i odbrani zemlje.

Član 8.

Planovi odbrane, pripreme mjere i druge aktivnosti svih nosilaca odbrambenih priprema na području opštine moraju biti u skladu sa Planom odbrane opštine.

Nadležni organi opštine i organi društveno-političkih i drugih društvenih organizacija uskladjuju planove odbrane i planove za druge vanredne prilike.

Član 9.

U organizovanju, ostvarivanju priprema i izradi planova odbrane i planova za druge vanredne prilike, opštinski organi dužni su da ostvaruju saradnju sa susjednim opštinama, organima Republike i federacije i nadležnim komandama i štabovima oružanih snaga.

Član 10.

U slučaju neposredne ratne opasnosti ili drugih vanrednih prilika, radni ljudi i građani i svi nosioci priprema za opštenarodnu odbranu, u okviru svojih prava i dužnosti, provode mjere pripravnosti i posebne mjere koje narede nadležni organi, a za vrijeme ratnog stanja i mjere predviđene posebnim propisima, planovima odbrane i planovima za druge vanredne prilike.

Opština, putem nadležnih organa obavezuje provodjenje mjera iz prethodnog stava.

Član 11.

Savez komunista, u skladu sa svojom ustavnom odgovornošću, osnovni je pokretač i nosilac političke i druge aktivnosti svih društvenih činilaca na području opštine u razvoju, izgradnji i funkcionisanju opštenarodne odbrane i društvene samozaštite u miru.

U ratu, u slučaju neposredne ratne opasnosti i u drugim vanrednim prilikama, Savez komunista nalazi se na čelu borbe i opštenarodnog otpora i kao osnovna idejno-politička snaga usmjerava i koordinira sve činioce društva na području opštine u ostvarivanju opštenarodne odbrane i društvene samozaštite.

Ako nadležni organi opštine ne bi bili u mogućnosti da izvršavaju svoje poslove i zadatke opštenarodne odbrane i društvene samozaštite, radni ljudi i građani nastavljaju borbu i otpor protiv neprijatelja, a Savez komunista neposredno aktivnošću svojih članova, organizacija i rukovodstava, organizuje opštenarodni otpor i rukovodi njime i nosilac je obnavljanja i osposobljavanja opštinskih organa za njihovo uspješno funkcionisanje.

II - OSTVARIVANJE PRAVA I DUŽNOSTI RADNIH LJUDI I GRADJANA U OBLASTI OPŠTENARODNE ODBRANE

Član 12.

Radni ljudi i građani svoja prava i dužnosti u oblasti opštenarodne odbrane i društvene samozaštite utvrdjena ustavom i zakonom, ostvaruju odlučivanjem i aktivnim učešćem u izgradjivanj i provodjenju politike opštenarodne odbrane i društvene samozašti učešćem u pripremama za odbranu zemlje i izvršavanju zadataka u ratu, u slučaju neposredne ratne opasnosti i u drugim vanrednim prilikama i vršenjem drugih poslova i zadataka od interesa za odbranu zemlje i zaštitu ustavom utvrdjenog društvenog uređenja.

Svi nosioci priprema za opštenarodnu odbranu na području opštine dužni su preduzimati organizacione, materijalne i druge mjere za ostvarivanje prava i dužnosti radnih ljudi i građana u smislu odredbe prethodnog stava, i da obezbjeđuju organizovano učešće svih radnih ljudi i građana na izvršavanju poslova i zadataka opštenarodne odbrane i društvene samozaštite.

Član 13.

Radni ljudi i građani, svoja prava i dužnosti u oblasti opštenarodne odbrane i društvene samozaštite ostvaruju u samoupravnim organizacijama i zajednicama, državnim organima, društveno-političkim i drugim društvenim organizacijama u kojima rade, naselju i zgradi u kojoj žive i u drugim oblicima organizacije i rada.

Radni ljudi i građani svoja prava i dužnosti u oblasti ONO i DSZ u organima, organizacijama i zajednicama iz prethodnog člana, ostvaruju naročito:

1. organizovanjem i provodjenjem priprema za rad u ratu u slučaju neposredne ratne opasnosti i u drugim vanrednim prilikama u odnosu na izvršavanje poslova i zadataka svog ratnog rasporeda na radnom mjestu ili dužnosti u teritorijalnoj odbrani, civilnoj zaštiti i drugim strukturama, putem obučavanja, vježbi i drugim aktivnostima koje se organizuju i provode u pripremama za opštenarodnu odbranu;

2. učešćem u razmatranju stanja priprema za opštenarodnu odbranu na zborovima radnih ljudi i građana i kao članovi organa upravljanja i delegacija i predlaganje mjera za rješavanje problema i jačanje odbrambene sposobnosti;

3. neposrednim učešćem u organizovanju lične i uzajamne zaštite i u drugim pripremama koje se organizuju i sprovode u stambenim zgradama, javnim i drugim objektima, naseljima, samoupravnim organizacijama i zajednicama i drugim sredinama gdje žive i rade;

4. učešćem u oružanoj borbi i primjeni drugih oblika opštenarodnog otpora;

5. pravom da im nadležni organi odrede ratni raspored i ratnu dužnost i da budu upoznati sa tim dužnostima i ratnim zadacima;

6. pravom da im nadležni organi, organizacije i zajednice ostvaruju odgovarajuće uslove za obučavanje za opštenarodnu odbranu i za izvršavanje drugih poslova i zadataka u ratu;

7. pravom da ih nadležni organi blagovremeno, istinito i potpuno informišu o stanju i problemima priprema za opštenarodnu odbranu i mjerama koje se preduzimaju u sredinama gdje rade i žive;

8. blagovremenim i tačnim izvršavanjem svojih obaveza u oblasti opštenarodne odbrane i društvene samozaštite u organima, organizacijama i zajednicama gdje rade, odnosno u mjesnim zajednicama gdje žive, odazivanjem na poziv nadležnog organa radi vršenja obaveza prema opštenarodnoj odbrani, vršenjem vojne i materijalne obaveze u mjestu i u vrijeme koji su označeni u pismenom pozivu ili usmeno saopšteni;

9. nabavkom zakonom i drugim propisima određenih količina rezervi hrane i drugih sredstava neophodnih za život u početnom periodu rata, kao i sredstava i opreme za ličnu i kolektivnu zaštitu, te čuvanjem i održavanjem naoružanja i oprema kojom su zadužni po osnovu ratnog rasporeda;

10. obavještanjem nadležnih organa opštine o podacima i pojavama od značaja za opštenarodnu odbranu koje saznaju ili primijete; i

11. vršenjem drugih poslova i zadataka opštenarodne odbrane i društvene samozaštite određenih zakonom, drugim propisima odbrane i planovima za druge vanredne prilike.

Član 14.

U slučaju privremenog zaposjedanja dijela područja opštine od strane agresora, radni ljudi i građani ostvaruju svoja prava i dužnosti odbrane zemlje i druga prava i dužnosti u skladu sa zakonom, Statutom opštine i ovom odlukom i izvršavaju odluke i naredjenja organa koji na tom dijelu područja opštine rukovodi opštenarodnim otporom.

III -- OSNOVNE I DRUGE ORGANIZACIJE UDRUŽENOG RADA, SAMOUPRAVNE INTERESNE ZAJEDNICE, RADNE ZAJEDNICE I GRADJANSKA PRAVNA LICA

1. Organizacije udruženog rada

Član 15.

Radni ljudi u osnovnim i drugim organizacijama udruženog rada, samoupravnim interesnim zajednicama i radnim zajednicama tih organizacija i zajednica na području opštine u okviru svoje redovne djelatnosti, organizuju i vrše pripreme za opštenarodnu odbranu, za svoj rad u ratu, za slučaj neposredne ratne opasnosti, i za druge vanredne prilike i izvršavaju druge poslove i zadatke od interesa za opštenarodnu odbranu, u skladu sa ustavom, zakonom, drugim propisima, ovom odlukom, samoupravnim opštim aktima, Planom odbrane i Planom za druge vanredne prilike opštine.

U pripremama za opštenarodnu odbranu samoupravne organizacije i zajednice iz prethodnog stava, organizuju sve raspoložive ljudske snage i materijalne mogućnosti za odbranu zemlje i za odbranu i zaštitu radnih ljudi i materijalnih dobara od ratnih dejstava i drugih opasnosti za zemlju i obezbjeđuju potrebna sredstva za ostvarivanje priprema opštenarodne odbrane.

Član 16.

Radnici u organizacijama udruženog rada i radnim zajednicama ostvaruju svoja prava i dužnosti u oblasti opštenarodne odbrane na zboru radnika i drugim oblicima ličnog izjašnjavanja, putem delegata u organima upravljanja i u drugim organima, organizacijama udruženog rada, te delegacija i delegata u skupštinama društveno-političkih zajednica i samoupravnih interesnih zajednica u skladu sa zakonom i samoupravnim opštim aktima organizacija udruženog rada u kojoj se nalaze na radu.

Član 17.

Organizacije udruženog rada koje su u skladu sa zakonom određene da su od posebnog značaja u oblasti opštenarodne odbrane za opštinu, dužne su da upoznaju nadležni opštinski organ uprave sa planovima i programima svog razvoja i da postupaju po njihovim zahtjevima u pogledu zadovoljavanja potreba opštenarodne odbrane od interesa za opštinu.

Član 18.

Organizacije udruženog rada i druge samoupravne organizacije i zajednice i njihove radne zajednice na području opštine dužne su, na zahtjev nadležnog organa opštine, da dostave potrebne podatke od interesa za organizovanje i provođenje priprema za opštenarodnu odbranu i društvenu samozaštitu u opštini i za izradu Plana opštine, planova odbrane opštinskih organa i planova za druge vanredne prilike opštine i opštinskih organa.

Član 19.

Osnovne i druge organizacije udruženog rada dužne su da vlastite pripreme za opštenarodnu odbranu i izvršavanje drugih poslova i zadataka opštenarodne odbrane u ratu, saglasno predmetu svog poslovanja, planiraju i organizuju srazmjerno svojim kapacitetima i ljudskim, materijalnim i drugim mogućnostima.

Ako nadležni opštinski organ uprave smatra da su pripreme organizacije udruženog rada ispod njenih mogućnosti ili da plan odbrane nije u skladu sa Planom odbrane opštine, predložiće Skupštini opštine, putem Izvršnog odbora Skupštine opštine, da utvrdi dužnosti i zadatke organizacije, u okviru njenih zakonom utvrdjenih obaveza u oblasti opštenarodne odbrane.

2. Samoupravne interesne zajednice

Član 20.

Samoupravne interesne zajednice, u okviru svojih prava i dužnosti i redovne djelatnosti, organizuju i provode pripreme za opštenarodnu odbranu i za svoj rad u ratnim uslovima i u drugim vanrednim prilikama, u skladu sa zakonom, drugim propisima, ovom odlukom i Planom odbrane i Planom za druge vanredne prilike opštine i za te pripreme obezbjeđuju materijalna i druga sredstva.

3. Radne zajednice

Član 21.

Radne zajednice organizacija udurženog rada, samoupravnih interesnih zajednica, osnovnih organizacija kooperanata, banaka i zajednica osiguranja na području opštine, organizuju i provode pripreme za opštenarodnu odbranu na osnovu planova i programa organizacija i zajednica za koje obavljaju poslove, u skladu sa zakonom, odlukama i planovima opštine kao i u skladu sa prirodom poslova koje obavljaju.

4. Gradjanska pravna lica i gradjani koji obavljaju djelatnost ličnim radom

Član 22.

Gradjanska pravna lica i radni ljudi koji samostalno obavljaju djelatnost ličnim radom sredstvima u svojini gradjana na području opštine, ostvaruju odgovarajuća prava i dužnosti u oblasti opštenarodne odbrane, u skladu sa zakonom, odlukama i planovima opštine.

IV - MJESNE ZAJEDNICE

Član 23.

Radni ljudi i gradjani u mjesnoj zajednici, organizuju i provode pripreme za opštenarodnu odbranu i društvenu samozaštitu za svoj rad u ratu, u slučaju neposredne ratne opasnosti i u drugim vanrednim prilikama u skladu sa zakonom, drugim propisima, Statutom i odlukom opštine, Planom odbrane opštine i Planom za druge vanredne prilike nadležnih organa opštine i samoupravnim opštim aktima mjesne zajednice.

Član 24.

Radni ljudi i gradjani u mjesnoj zajednici, u organizovanju i provođenju priprema za opštenarodnu odbranu utvrdjenih zakonom, naročito:

1. organizuju i provode pripreme za vodjenje oružane borbe i pružanje drugih oblika opštenarodnog otpora neprijatelju;

2. formiraju, opremaju i obučavaju jedinice teritorijalne odbrane i jedinice civilne zaštite;

3. vrše određene poslove vojne mobilizacije i vojne obaveze i sl. u skladu sa propisima, planovima i odlukama opštine

4. vode odgovarajuće evidencije stanovništva, stoke, materijalno-tehničkih i drugih sredstava od interesa za opštenarodnu odbranu;

5. organizuju snabdjevanje, zbrinjavanje i zadovoljavanje potreba oružanih snaga i stanovništva u ratu, u slučaju neposredne ratne opasnosti i u drugim vanrednim prilikama, u skladu sa Planom odbrane opštine i svojim planom odbrane;

6. vrše i druge poslove i zadatke u oblasti opštenarodne odbrane koje na mjesnu zajednicu prenese opština.

Član 25.

Radni ljudi i građani u mjesnoj zajednici, svoja prava i dužnosti u oblasti ONO iz prethodnog člana, kao i druga prava i dužnosti utvrdjena zakonom, ostvaruju odlučivanjem i davanjem inicijativa i predloga neposredno putem zborova radnih ljudi i građana i zbora stanara i putem delegata u organima mjesne zajednice.

Organi mjesne zajednice dužni su obezbjediti odgovarajuće uslove radnim ljudima i građanima za ostvarivanje njihovih prava i dužnosti u oblasti opštenarodne odbrane.

Član 26.

U ratu, radni ljudi i građani u mjesnoj zajednici, u skladu sa Planom odbrane opštine i svojim planom odbrane, organizuju opštenarodni otpor, mobilišu sve snage i materijalna sredstva za potrebe opštenarodne odbrane, organizuju zaštitu stanovništva i materijalnih dobara od ratnih razaranja i drugih opasnosti i vrše druge zadatke od interesa za odbranu zemlje.

Član 27.

U izvršavanju poslova i zadataka opštenarodne odbrane i društvene samozaštite od zajedničkog interesa, mjesne zajednice na području opštine dužne su da ostvaruju međusobnu saradnju, kao i saradnju sa organizacijama udruženog rada i drugim samoupravnim organizacijama i zajednicama na svom području radi uskladjivanja priprema i planova za opštenarodnu odbranu i društvenu samozaštitu.

Član 28.

Poslovi i zadaci opštenarodne odbrane koji su od zajedničkog interesa za više mjesnih zajednica, kao i mjesnih zajednica i organizacija udruženog rada na području mjesne zajednice utvrđuju se samoupravnim sporazumom, a u skladu sa odlukom i Planom odbrane opštine.

V DRUŠTVENO-POLITIČKE I DRUGE DRUŠTVENE ORGANIZACIJE I UDRUŽENJA GRADJANA

1. Društveno-političke organizacije

Član 29.

Društveno-političke organizacije obezbjeđuju političko i akciono jedinstvo, pokreću i usmjeravaju aktivnost svojih članova, radnih ljudi i građana i svih društvenih faktora za organizovano angažovanje u pripremama za odbranu zemlje; organizuju i provode moralno-političke i psihološke pripreme; jačaju i razvijaju svijest o mogućnosti uspješne odbrane od svakog agresora; njeguju i razvijaju slobodarske tradicije, bratstvo i jedinstvo i ravnopravnost, radi zaštite i očuvanja tekovina socijalističke revolucije i daljeg razvoja socijalističkog samoupravnog društva.

Član 30.

Savez komunista, kao vodeća organizovana idejno-politička i usmjeravajuća snaga radničke klase i svih radnih ljudi i građana, nosilac je idejno-političke aktivnosti na stalnom jačanju svijesti, odgovornosti i spremnosti svih snaga na jačanju sistema opštenarodne odbrane i društvene samozaštite, ostvarivanju kadrovske politike, naročito na jačanju njene klasne suštine i na odgovarajućoj popuni svih struktura opštenarodne odbrane u pogledu nacionalne, socijalne i druge zastupljenosti kadrova u opštenarodnoj odbrani.

Savez komunista ostvaruje svoju vodeću idejno-političku ulogu i odgovornost za efikasno ostvarivanje sistema opštenarodne odbrane i društvene samozaštite i preko komiteta za ONO i DSZ.

Član 31.

U Socijalističkom savezu radnog naroda kao najširoj političkoj osnovi za organizovanje i ostvarivanje opštenarodne odbrane i društvene samozaštite, Savez komunista, Savez udruženja boraca narodnooslobodilačkog rata, Savez socijalističke omladine i društvene organizacije i udruženja građana, ostvaruju i razvijaju političko i akciono jedinstvo svih socijalističkih snaga na jačanju odbrambene moći zemlje i uskladjuju svoje aktivnosti u ostvarivanju opštenarodne odbrane i društvene samozaštite u miru u slučaju neposredne ratne opasnosti, u ratu i u drugim vanrednim prilikama.

2. Društvene organizacije i udruženja građana

Član 32.

Društvene organizacije na području opštine, samostalno i u saradnji sa drugim organima i organizacijama, imaju pravo i dužnosti da, u skladu sa svojom djelatnošću, organizuju i provode pripreme za opštenarodnu odbranu i da u svojim programima djelatnosti utvrđuju i provode mjere za ostvarivanje priprema za svoj rad u ratu, u slučaju neposredne ratne opasnosti i u drugim vanrednim prilikama.

U organizovanju i provodjenju priprema za opštenarodnu odbranu, društvene organizacije obezbjedjuju naročito: jačanje svijesti o mogućnostima uspješne odbrane zemlje od svakog neprijatelja; razvijanje tehničke kulture; obučavanje omladine i odraslih na sredstvima radio veza; sticanje vojnih znanja i vještina od interesa za opštenarodnu odbranu; fizičke sposobnosti; pružanje prve pomoći; njegovanje povrijeđenih i oboljelih; organizovanje transporta povrijeđenih, oboljelih i njihovom skladnjanju; okupljanju dobrovoljnih davalaca krvi i sprovođenje higijensko-profilačkih mjera; zbrinjavanje ugroženog i nastradalog stanovništva, davanje materijalne pomoći u životnim namirnicama, odjeći, obući i drugim vidovima socijalne i zdravstvene zaštite.

Društvene organizacije svojim statutima, planovima i programima i drugim opštim aktima utvrđuju zadatke svojim članovima i organima u pripremanju za opštenarodnu odbranu i za svoj rad u ratu, u slučaju neposredne ratne opasnosti i u drugim vanrednim prilikama i obezbjedjuju sredstva za ostvarivanje zadataka opštenarodne odbrane.

Član 33.

Udruženja građana, u skladu sa prirodom svoje djelatnosti, preduzimaju mjere i razvijaju aktivnosti na angažovanju i stručnom osposobljavanju svojih članova i drugih radnih ljudi i građana u organizovanju i pripremanju za učešće u opštenarodnoj odbrani i priprema za rad u ratu i u drugim vanrednim prilikama.

Član 34.

Socijalistički savez radnog naroda opštine, u okviru svojih aktivnosti, usmjerava rad i aktivnost društvenih organizacija i udruženja građana na području opštine u planiranju i organizovanju mjera od značaja za opštenarodnu odbranu.

Član 35.

Opština pomaže aktivnost društvenih organizacija i udruženja građana na području opštine u ostvarivanju njihovih programskih aktivnosti od interesa za opštenarodnu odbranu i društvenu samozastitu.

VI - PRAVA I DUŽNOSTI ORGANA OPŠTINE

1. Zajedničke odredbe

Član 36.

Prava i dužnosti u oblasti opštenarodne odbrane, u okviru prava i dužnosti utvrdjenih ustavom, Saveznim zakonom, Republičkim zakonom i Statutom opštine, vrše:

- Skupština opštine,
- Predsjedništvo Skupštine opštine,
- Savjet za narodnu odbranu Skupštine opštine,
- Izvršni odbor Skupštine opštine,
- Opštinski organi uprave i opštinske upravne organizacije i
- drugi opštinski organi i organizacije.

2. Skupština opštine

Član 37.

Skupština opštine, u ostvarivanju prava i dužnosti opštine u oblasti opštenarodne odbrane, pored poslova iz člana 65. Republičkog zakona, Statuta opštine i drugih propisa, vrši i sljedeće poslove:

1. uređuje i organizuje opštenarodnu odbranu na području opštine;
2. obezbjeđuje jedinstvo organizovanja i pripremanja opštenarodne odbrane i društvene samozaštite;
3. razmatra stanje priprema za opštenarodnu odbranu i ostvarivanje društvene samozaštite na području opštine i preduzima mjere na organizovanju, razvoju i jačanju opštenarodne odbrane i društvene samozaštite u opštini;
4. obezbjeđuje izvršavanje zakona, drugih propisa i opštih akata iz oblasti opštenarodne odbrane i utvrđuje obaveze organa i organizacija u opštini u izvršavanju tih propisa;
5. preduzima organizacione, materijalne i druge mjere za ostvarivanje prava i dužnosti radnih ljudi i građana u pripremanju za opštenarodnu odbranu i za njihovo učešće u oružanoj borbi i drugim oblicima otpora u ratu, u slučaju neposredne ratne opasnosti i u drugim vanrednim prilikama;
6. obezbjeđuje uslove za osposobljavanje organa opštine i samoupravljanih organizacija i zajednica za rad u ratu, za zaštitu od ratnih dejstava i za vršenje drugih zadataka od interesa za opštenarodnu odbranu;
7. vrši i druge poslove i zadatke u oblasti opštenarodne odbrane utvrđene zakonom, Statutom opštine i drugim propisima.

3. Predsjedništvo Skupštine opštine

Član 38.

U ratu ili u slučaju neposredne ratne opasnosti obrazuje se Predsjedništvo Skupštine opštine.

Predsjedništvo Skupštine opštine rukovodi opštenarodnim otporom na području opštine.

Predsjedništvo Skupštine opštine odlučuje o pitanjima iz nadležnosti Skupštine opštine, ako ne postoji mogućnost da se Skupština sastane,

Predsjedništvo je dužno da odluke koje je donijelo iz nadležnosti Skupštine opštine podnesene na potvrdu Skupštini opštine čim ona bude u mogućnosti da se sastane.

Član 39.

Predsjedništvo Skupštine opštine sastoji se od predsjednika i određenog broja članova.

Predsjednik Skupštine opštine je po položaju predsjednik Predsjedništva Skupštine opštine.

Članovi Predsjedništva Skupštine opštine su: potpredsjednik Skupštine opštine, predsjednici vijeća Skupštine opštine, predsjednik Izvršnog odbora Skupštine opštine, predsjednik Opštinskog komiteta Saveza komunista, predsjednik Opštinske konferencije Socijalističkog saveza radnog naroda, predsjednik Opštinskog vijeća Saveza sindikata, predsjednik Opštinskog odbora Saveza udruženja boraca narodnooslobodilačkog rata, predsjednik Opštinske konferencije Saveza socijalističke omladine i komandant teritorijalne odbrane opštine. Ostale članove predsjedništva imenuje Skupština opštine.

4. Savjet za narodnu odbranu Skupštine opštine

Član 40.

Za vršenje određenih poslova u oblasti opštenarodne odbrane određenih Republičkim zakonom, Statutom opštine i ovom odlukom, Skupština opštine obrazuje Savjet za narodnu odbranu (u daljem tekstu: Savjet).

Savjet, u oblasti opštenarodne odbrane, pored poslova iz člana 38. stav 2. Republičkog zakona, razmatra:

1. prijedlog Plana odbrane opštine, Skupštine opštine i Predsjedništva Skupštine opštine,
2. prijedlog organizacija udruženog rada od posebnog značaja za opštenarodnu odbranu u opštini,
3. prijedlog programa izgradnje skloništa za potrebe sklanjanja stanovništva,
4. utvrđuje prijedloge opštinskih ratnih propisa,
5. izvještaj o stanju priprema za opštenarodnu odbranu na području opštine,
6. izvještaj o radu Opštinskog sekretarijata za narodnu odbranu, Opštinskog štaba teritorijalne odbrane i drugih opštinskih organa u oblasti opštenarodne odbrane,
7. vrši i druge poslove u oblasti opštenarodne odbrane o kojima odlučuje, odnosno razmatra Skupština opštine, određene Statutom opštine i drugim propisima Skupštine opštine.

Član 41.

Savjet ima predsjednika, određen broj članova i sekretara, koje imenuje Skupština opštine.

Sastav Savjeta utvrđuje se u skladu sa članom 69. Republičkog zakona.

Aktom o imenovanju određuje se broj članova Savjeta

Član 42.

Savjet donosi Poslovnik o svom radu kojim propisuje način rada i druga pitanja iz svog djelokruga.

Član 43.

Opštinski sekretarijat za narodnu odbranu i drugi opštinski organi, svaki u okviru svog djelokruga, vrši stručne i administrativne poslove za potrebe Savjeta.

Član 44.

Sredstva za rad Savjeta obezbjeđuju se u Budžetu opštine.

5. Izvršni odbor Skupštine opštine

Član 45.

Izvršni odbor Skupštine opštine (u daljem tekstu: Izvršni odbor), u oblasti opštenarodne odbrane, pored poslova iz člana 70. Republičkog zakona, Statuta opštine i drugih propisa, vrši i sljedeće poslove:

1. utvrđuje prijedlog organizacija udruženog rada od posebnog značaja za opštenarodnu odbranu u opštini;
2. uskladjuje svoj Plan odbrane i planove odbrane opštinskih organa i opštinskih upravnih organizacija sa Planom odbrane opštine;
3. stara se o izvršavanju poslova koji se odnose na vojnu obavezu, vojnu mobilizaciju i popunu oružanih snaga i u vezi s tim preduzima potrebne mjere;
4. utvrđuje prijedlog mjera za obezbjeđenje razvoja opštenarodne odbrane u društvenom planu opštine u budžetu opštine;
5. organizuje provodjenje mjera pripravnosti i mobilizacije u opštinskim organima i opštinskim upravnim organizacijama, kao i njihov izlazak na ratne lokacije;
6. odlučuje o pripremama i izvodjenju mobilizacije i drugih vježbi opštinskih organa uprave i opštinski upravnih organizacija;
7. vrši i druge poslove u oblasti opštenarodne odbrane koji su mu zakonom, Statutom opštine i drugim propisima stavljani u nadležnost.

Izvršni odbor za vrijeme rata ili u slučaju neposredne ratne opasnosti:

1. stara se o prenošenju i provođenju naredjenih mjera pripravnosti i mobilizacije na području opštine, a posebno u opštinskim organima i organizacijama, i u vezi s tim, preuzima potrebne mjere;

2. preuzima mjere za organizovan prelazak opštinskih organa uprave i opštinskih upravnih organizacija s mirnodopske na ratnu organizaciju i za njihov izlazak na ratne lokacije i usmjerava njihov rad na izvršavanju i pružanju opštenarodnog otpora.

6. Opštinski sekretarijat za narodnu odbranu

Član 47.

Opštinski sekretarijat za narodnu odbranu (u daljem tekstu: Opštinski sekretarijat), u okviru prava i dužnosti opštine u skladu sa zakonom i drugim propisima pored poslova iz člana 72. Republičkog zakona, vrši i sljedeće poslove:

1. daje elemente iz Plana odbrane opštine opštinskim organima uprave i opštinskim upravnim organizacijama za provođenje njihovih priprema i izradu planova odbrane;

2. stara se o uskladjivanju planova odbrane opštinskih organa, samoupravnih organizacija i zajednica i drugih organa i organizacija sa Planom odbrane opštine;

3. podnosi predlog i pokreće izvidjaj protiv rezervnih vojnih starješina za prestupe koje učine van vojne službe radi pokretanja postupka pred Sudom časti za rezervne vojne starješine;

4. stara se o izvršenju disciplinskih mjera i kazni izrešenih rezervnim vojnim starješinama od strane Suda časti;

5. vrši i druge poslove i zadatke u oblasti opštenarodne odbrane koji su mu zakonom i drugim propisima stavljeni u nadležnost.

7. Drugi opštinski organi uprave i opštinske upravne organizacije

Član 48.

Opštinski organi uprave i opštinske upravne organizacije (u daljem tekstu: opštinski organi uprave), u okviru svojih prava i dužnosti u oblasti opštenarodne odbrane utvrdjenih zakonom, Statutom opštine i drugim propisima, pored poslova iz člana 73. Republičkog zakona, vrše i sljedeće poslove:

predlažu mjere za obezbjedjenje robnih rezervi neophodnih za slučaj rata i njihov razmještaj u skladu sa potrebama opštenarodne odbrane;

2. predlaže utvrđivanje zadataka organizacijama udruženog rada koje su određene od posebnog interesa u oblasti opštenarodne odbrane za opštinu;
3. stara ju se o uredjenju teritorija od značaja za opštenarodnu odbranu u poslovima iz svog djelokruga;
4. predlažu mjere za razvoj opštenarodne odbrane u društvenom planu opštine i budžetu opštine;
5. obezbjeđuju potrebnu opremu i druga sredstva za rad u ratu;
6. vrše i druge poslove koji im se stave u nadležnost.

Član 49.

Poslove i zadatke opštenarodne odbrane iz prethodnog člana vrše:

1. u oblasti unutrašnjih poslova-Opštinski sekretarijat za unutrašnje poslove;
2. u oblasti opštenarodne odbrane-Opštinski sekretarijat za narodnu odbranu;
3. u oblasti privrede i društvenih djelatnosti-Opštinska komisija za privredu;
4. u oblasti finansiranja-Opštinska uprava za društvene prihode.

Član 50.

Poslove i zadatke opštenarodne odbrane vrše i stručna služba Skupštine opštine i Izvršnog odbora, kao i Služba zajedničkih poslova opštinskih organa uprave, svaka u okviru svojih prava i dužnosti i u tom pogledu organizuju i provode pripreme za opštenarodnu odbranu i za svoj rad u ratu i u drugim vanrednim prilikama i utvrđuju svoju ratnu organizaciju i obezbjeđuju popunu ljudstvom i materijalnim sredstvima; obučavaju svoje kadrove za rad u ratnim uslovima, donose svoj plan odbrane i olan za druge vanredne prilike u skladu sa Planom odbrane opštine i vrši druge poslove koji im se stave u nadležnost.

Član 51.

U vršenju poslova i zadataka opštenarodne odbrane, opštinski organi uprave dužni su da saradjuju i svoj rad uskladjuju sa radom Opštinskog sekretarijata za narodnu odbranu i Opštinskog štaba teritorijalne odbrane.

8. Mjesni uredi

Član 52.

- Mjesni uredi u oblasti opštenarodne odbrane, naročito:
1. sprovode određene pripreme u sistemu mobilizacije, u skladu sa Planom odbrane opštine;
  2. vrše određene pomoćne poslove u vezi prijavno-odjavne službe regruta i vojnih obveznika;

3. u skladu sa zahtjevima nadležnog opštinskog organa vode odgovarajuće evidencije građana za potrebe opštenarodne odbrane i određenih materijalno-tehničkih i drugih sredstava;

4. obezbjeđuju potrebne podatke opštinskim organima uprave za izradu njihovih planova odbrane i planova za druge vanredne prilike, kao i Plana odbrane opštine i drugih dokumenata;

5. vrše stručne i administrativne poslove iz oblasti opštenarodne odbrane za potrebe mjesnih zajednica na svom području;

6. vrši i druge stručne poslove iz oblasti opštenarodne odbrane koje im odrede nadležni opštinski organi.

9. Ostali opštinski državni organi

Član 53.

Opštinski sud, Opštinsko javno tužilaštvo, Opštinski društveni pravobranilac samoupravljanja i Opštinski sud za prekršaje organizuju i provode pripreme za svoj rad u ratu; utvrđuju svoju ratnu organizaciju i obezbjeđuju popunu ljudstvo, potrebnu opremu i druga sredstva; obučavaju svoje ljudstvo za izvršavanje zadataka u ratu; izradjuju i donose svoje planove odbrane po metodi dologiji izrade planova odbrane opštinskih organa uprave, ako posbnim propisima nije drugačije određeno i svoje planove za druge vanredne prilike i vrše druge poslove opštenarodne odbrane od interesa za njihov rad u ratnim uslovima.

Član 54.

Opštinski organi, svaki u okviru svog djelokruga, dužni su da organima mjesnih zajednica na području opštine, pružaju neposrednu stručnu i drugu pomoć i da stvaraju kadrovske i materijalne uslove za organizovanje i provodjenje priprema opštenarodne odbrane u mjesnoj zajednici.

VII - KOMITETI ZA OPŠTENARODNU ODBRANU I DRUŠTVENU SAMOZAŠTITU

Član 55.

Opština u skladu sa zakonom, drugim propisima i Statutom opštine, obrazuje Komitet za opštenarodnu odbranu i društvenu samozaštitu opštine kao svoje koordinaciono i operativno-političko tijelo u oblasti opštenarodne odbrane i društvene samozaštite radi ostvarivanja ustavom utvrdjene uloge i odgovornosti Saveza komunista za zaštitu socijalističke revolucije i socijalističkih samoupravnih društvenih odnosa.

Član 56.

Komitet za opštenarodnu odbranu i društvenu samozaštitu opštine, vrši poslove i zadatke utvrdjene zakonom i drugim propisima i dokumentima, a naročito:

1. usmjerava i koordinira mjere i aktivnosti u ostvarivanju jedinstvenih ciljeva i zadataka ONO i DSZ na području opštine
2. razmatra provođenje utvrdjene politike u oblasti organizovanja i razvoja ONO i DSZ i preduzima potrebne mjere;
3. operativno-politički prati i procjenjuje situaciju u opštini od značaja za ONO i DSZ i predlaže potrebne mjere;
4. podstiče aktivnosti organa samoupravnih organizacija i zajednica i društveno-političkih i drugih društvenih organizacija na području opštine, kao i opštinskih organa uprave i drugih opštinskih državnih organa u ostvarivanju ONO i DSZ;
5. usmjerava i uskladjuje aktivnosti komiteta za ONO i DSZ samoupravnih organizacija i zajednica i radnih zajednica organizacija udruženog rada na području opštine;
6. obezbjeđuje blagovremeno i efikasno djelovanje jedinstvenog odbrambeno-samozaštitnog sistema u pripremama i akcijama na području opštine;
7. usmjerava i koordinira aktivnosti na izradi, uskladjivanju i donošenju planova odbrane i planova za druge vanredne prilike nosilaca odbrambenih priprema na području opštine i predlaže nadležnim organima nosilaca tih priprema preduzimanje potrebnih mjera;
8. u skladu sa Saveznim zakonom i Republičkim zakonom odlučuje o upotrebi dijelova teritorijalne odbrane na području opštine u vanrednim prilikama;
9. vrši i druge poslove i zadatke u oblasti ONO i DSZ utvrdjene zakonom i drugim propisima.

Član 57.

Ako nadležni organi samoupravnih organizacija i zajednica društveno-političkih i drugih društvenih organizacija, na području opštine, kao i opštinski organi nisu u mogućnosti da izvršavaju svoje poslove i zadatke, Komitet za ONO i DSZ opštine, u skladu sa politikom i stavovima Saveza komunista, preduzima potrebne mjere da se ti organi osposobe i nastave rad. Ukoliko i pored preduzetih mjera ti organi ne budu osposobljeni da nastave rad i da ostvaruju svoja prava i dužnosti, Komitet za ONO i DSZ opštine aktivira snage i sredstva ONO i DSZ na području opštine, njima rukovodi i preduzima druge mjere, u skladu sa ovlašćenjima iz člana 74. Saveznog zakona.

Član 58.

Samoupravne organizacije i zajednice i radne zajednice organizacija udruženog rada na području opštine obrazuju komitet za ONO i DSZ u skladu sa Zakonom i drugim propisima.

Komitet za ONO i DSZ iz prethodnog stava vrši poslove i zadatke u oblasti ONO i DSZ koji su im zakonom i drugim propisima stavljeni u nadležnost.

Komitet za ONO i DSZ iz stava 1. prethodnog člana obrazuju i njihove članove imenuje skupština, odnosno organ samoupravne organizacije i zajednice i radne zajednice.

Članovi komiteta za ONO i DSZ iz stava 1. prethodnog člana imenuju se na predlog osnovne organizacije Saveza komunista

U sastav Komiteta za ONO i DSZ ulaze predstavnici organa Saveza komunista i drugih društveno-političkih organizacija i organa samoupravnih organizacija i zajednica i radnih zajednica.

Način rada, kao i sastav i izbor Komiteta za ONO i DSZ iz stava 1. prethodnog člana, vrši se u skladu sa kriterijumima koje utvrdi organ iz člana 104. stav 5. Republičkog zakona.

Član 60.

Komiteti za ONO i DSZ na području opštine odgovaraju svoj rad organima odredjenim zakonom.

Član 61.

Komitet za ONO i DSZ opštine sastoji se od predsjednika i odredjenog broja članova. Aktom o obrazovanju odredjuje se i broj članova Komiteta za ONO i DSZ opštine.

Predsjednik Opštinskog komiteta Saveza komunista je po položaju predsjednik Komiteta za ONO i DSZ opštine.

Članovi Komiteta za ONO i DSZ opštine su: Predsjednik skupštine opštine, predsjednik I vršnog odbora Skupštine opštine, predsjednik Opštinske konferencije SSRN, predsjednik Opštinskog vijeća Saveza sindikata, predsjednik Opštinskog odbora SUBNOR-a, predsjednik Opštinske konferencije SSO, sekretar Opštinskog sekretarijata za unutrašnje poslove, sekretar Opštinskog sekretarijata za narodnu odbranu, komandant teritorijalne odbrane opštine, i drugi društveno-politički i javni radnici, koji se imenuju na prijedlog Opštinskog komiteta Saveza komunista.

Komitet iz stava 1. ovog člana radi na način predvidj kriterijumima koje utvrdi organ iz člana 104. stav 5. Republičkog zakona.

Član 62.

Stavove, smjernice i zaključke Komiteta za ONO i DSZ opštine, ostvaruje Izvršni odbor i Opštinski organi uprave, poslovodni, izvršni i drugi organi samoupravnih organizacija i zajednica na području opštine, a stavove, smjernice i zaključke komiteta za ONO i DSZ iz stava 1. člana 57. ove odluke, poslovodni, izvršni i drugi organi tih organizacija i zajednica.

VIII - TERITORIJALNA ODBRANA

1. Zajedničke odredbe

Član 63.

U opštini se obrazuje teritorijalna odbrana kao sastavni dio jedinstvenih oružanih snaga SFRJ i najširi oblik organizovanog, oružanog opštenarodnog otpora.

Član 64.

Opština obrazuje jedinice, ustanove i Štab teritorijalne odbrane, u skladu sa zakonom, Planom odbrane Republike, Planom odbrane opštine i ovom odlukom.

Osnovne organizacije udruženog rada i mjesne zajednice na području opštine obrazuju jedinice teritorijalne odbrane, a ostale organizacije udruženog rada obrazuju jedinice teritorijalne odbrane u skladu sa zakonom i planom odbrane društveno-političke zajednice.

Organizacije udruženog rada i mjesne zajednice dužne su da obrazuju zajedničke jedinice teritorijalne odbrane ako je to predividjeno Planom odbrane opštine.

Član 65.

U mjesnoj zajednici, u kojoj uslovi i potrebe to zahtjevaju, može se, u skladu sa Planom odbrane opštine, obrazovati štab teritorijalne odbrane, koji je odgovoran za organizovanje i pripremanje svih jedinica teritorijalne odbrane u mjesnoj zajednici i organizacijama udruženog rada na području mjesne zajednice.

Za više mjesnih zajednica i organizacija udruženog rada na području tih zajednica, može se obrazovati rejonski štab teritorijalne odbrane, koji je odgovoran za organizovanje i pripremanje jedinica i štabova teritorijalne odbrane tih zajednica i organizacija.

Štab teritorijalne odbrane može se obrazovati u većoj osnovnoj organizaciji udruženog rada i radnoj organizaciji.

Odluku o obrazovanju štabova iz stava 2. i 3. ovog člana, donosi društveno-političko vijeće Skupštine opštine na prijedlog komandanta teritorijalne odbrane opštine.

Član 66.

Organizovanje, razvoj, opremanje i rukovodjenje teritorijalnom odbranom u opštini vrši se u skladu sa ustavom, zakonom, drugim propisima i planovima koje donose nadležni opštinski organi odredjeni Statutom opštine i ovom odlukom.

Planovi organizacije, razvoja i upotrebe teritorijalne odbrane uskladjuju se sa odgovarajućim planovima JNA i drugim snagama opštenarodne odbrane.

Član 67.

Za organizovanje i pripremanje teritorijalne odbrane u opštini, u okviru prava i dužnosti utvrdjenih ustavom, zakonom i drugim propisima, odgovoran je Opštinski štab teritorijalne odbrane i drugi opštinski organi u okviru svog djelokruga, organi mjesnih zajednica i organi upravljanja organizacija udruženog rada.

U okviru svog djelokruga štabovi teritorijalne odbrane na području opštine saradjuju sa opštinskim organima uprave i drugim opštinskim organima i organizacijama u pitanjima od značaja teritorijalnu odbranu.

2. Jedinice i ustanove teritorijalne odbrane

Član 69.

Jedinice teritorijalne odbrane organizuju se, priprema i obučavaju za vođenje oružane borbe i za izvršavanje odredjeni zadataka društvene samozaštite.

Ustanove teritorijalne odbrane organizuju se i osposobljavaju za vršenje odredjenih poslova od značaja za obezbjeđenje uslova za dejstva teritorijalne odbrane, u skladu sa Planom odbrane opštine i odlukom nadležnog organa društveno-političke zajednice

3. Rukovodjenje i komandovanje teritorijalnom odbranom

Član 70.

Poslove organizovanja, pripremanja, rukovodjenja i komandovanja teritorijalnom odbranom na području opštine, vrši Opštinski štab teritorijalne odbrane.

Rukovodjenje i komandovanje teritorijalnom odbranom na području opštine ostvaruje komandant teritorijalne odbrane opštine i starješine jedinica i ustanova teritorijalne odbrane, u skladu sa zakonom i ovlašćenjima koja se na njih prenesu.

Član 71.

Komandant teritorijalne odbrane opštine i starješine jedinica i ustanova teritorijalne odbrane odgovaraju predpostavljenim starješinama za svoj rad, borbenu gotovost, upotrebu jedinica i ustanova i za rukovodjenje i komandovanje, u skladu sa sistemom i načelima rukovodjenja i komandovanja oružanim snagama.

Komandant teritorijalne odbrane opštine odgovoran je za borbenu gotovost, upotrebu jedinica i ustanova i komandovanja teritorijalnom odbranom na području cijele opštine.

Za svoj rad, borbenu gotovost i rukovodjenje teritorijalnom odbranom na području opštine, komandant teritorijalne odbrane opštine odgovara i Skupštini opštine.

Za svoj rad, borbenu gotovost i rukovodjenje jedinica i ustanovama teritorijalne odbrane u organizaciji udruženog rada mjesnoj zajednici, starješine jedinica, ustanova, odnosno komandant teritorijalne odbrane, odgovorni su i organi upravljanja organizacije udruženog rada, odnosno Skupštini mjesne zajednice.

Za svoj rad, borbenu gotovost i rukovodjenje teritorijalnom odbranom, komandant teritorijalne odbrane iz člana 64. stav 2 ove odluke odgovoran je i Skupštini opštine.

Član 72.

Opštinski štab teritorijalne odbrane (u daljem tekstu: Opštinski štab), u okviru svojih prava i dužnosti utvrđenih zakonom drugim propisima i ovom odlukom, obezbjeđuje vršenje osnovnih funkcija neophodnih za efikasno rukovodjenje i komandovanje, a naročito za operativne, obavještajne, organizacijsko-mobilizacijske, političke bezbjedonosne i pozadinske poslove teritorijalne odbrane u opštini.

Član 73.

Opštinski štab, pored poslova iz člana 124. Republičkog zakona, drugih propisa i Statuta opštine, vrši i sljedeće poslove:

1. stara se o organizovanju, naoružavanju, opremanju i pripremama teritorijalne odbrane u opštini i vrši nadzor nad provođenjem ovih priprema od strane štabova teritorijalne odbrane u organizacijama udruženog rada i mjesnim zajednicama na području opštine;
2. utvrđuje procjenu ugroženosti područja opštine sa stanovišta ratnih dejstava, u skladu sa odgovarajućom procjenom Republike i daje potrebne elemente iz te procjene opštinskim organima uprave za organizovanje i provodjenje priprema opštenarodne odbrane u privredi i društvenim djelatnostima;
3. stara se o organizovanju raznih oblika oružanog opštenarodnog otpora protiv agresora na području opštine;
4. stara se o organizovanju i provodjenju ideološko-političkog rada i jačanjem moralno-političkog jedinstva u teritorijalnoj odbrani na području opštine;
5. priprema nacрте propisa iz oblasti teritorijalne odbrane koje donose nadležni opštinski organi;
6. vrši i druge poslove i zadatke teritorijalne odbrane koji se zakonom, Statutom opštine i drugim propisima stave u nadležnost.

Član 74.

Opštinski štab sastoji se, po pravilu, od komandanta, načelnika štaba i određenog broja pomoćnika komandanta.

Sastav Štaba iz prethodnog stava, kao i rejonskih štabova, štabova teritorijalne odbrane mjesnih zajednica i osnovnih i drugih organizacija udruženog rada utvrđuje se formacijom.

Formaciju Opštinskog štaba i rejonskih štabova teritorijalne odbrane, na predlog komandanta teritorijalne odbrane Republike utvrđuje Skupština opštine.

Formaciju štaba teritorijalne odbrane mjesne zajednice utvrđuje Savjet mjesne zajednice, a štaba teritorijalne odbrane u osnovnoj, odnosno radnoj organizaciji udruženog rada utvrđuje organ upravljanja tih organizacija udruženog rada.

Član 75.

Radom štaba rukovodi komandant teritorijalne odbrane.

Komandanta teritorijalne odbrane opštine postavlja i razrješava Skupština opštine uz prethodnu saglasnost komandanta teritorijalne odbrane Republike.

Načelnika štaba postavlja Skupština opštine uz prethodno pribavljeno mišljenje komandanta Opštinskog štaba TO.

Ostala lica za rad u Štabu primaju se u radni odnos u skladu sa zakonom i opštim aktima koje donosi Štab.

Član 76.

Komandanta teritorijalne odbrane iz člana 65. stav 2. ove odluke postavlja i razrješava u skladu sa članom 119. Republičkog zakona, Skupština opštine, uz mišljenje i saglasnost komandanta Okružnog štaba teritorijalne odbrane.

Komandanta teritorijalne odbrane mjesne zajednice postavlja i razrješava skupština mjesne zajednice, a komandanta teritorijalne odbrane u osnovnoj, odnosno radnoj organizaciji udruženog rada, organ upravljanja tih organizacija udruženog rada.

Postavljanje i razrješavanje komandanta iz prethodnog stava, vrši se uz prethodnu saglasnost komandanta teritorijalne odbrane opštine.

Član 77.

Sredstva za rad Opštinskog štaba obezbjeđuju se u Budžetu opštine.

Član 78.

U odnosu na ostala pitanja teritorijalne odbrane (materijalno obezbjeđenje, službe u teritorijalnoj odbrani i sl.) postupa se na način propisan zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona.

IX - OSMATRANJE I OBAVJEŠTAVANJE

1. Služba osmatranja i obavještanja

Član 79.

Služba osmatranja i obavještanja u opštini, kao dio opšteg sistema osmatranja i obavještanja sastoji se od Opštinskog centra za obavještanje, osmatračkih stanica i jedinica za uzbuđivanje.

Član 80.

Izvršni odbor Skupštine opštine rukovodi radom Službe osmatranja i obavještanja.

Opštinski sekretarijat vrši poslove koji se odnose na organizovanje, pripremanje, opremanje i osposobljavanje Službe osmatranja i obavještanja.

Član 81.

Aktiviranje Službe osmatranja i obavještanja za vrijeme elementarnih nepogoda i u drugim vanrednim prilikama, naređuje sekretar Opštinskog sekretarijata.

2. Opštinski centar za obavještanje

Član 82.

Opštinski centar za obavještanje (u daljem tekstu: Opštinski centar) organizuje se u sastavu Opštinskog sekretarijata za narodnu odbranu.

Izvršni odbor Skupštine ^{opštine} propisuje formaciju i način rada Centra iz prethodnog stava u miru i ratu, u skladu sa okvirnom formacijom koju propisuje Republički sekretar za narodnu odbranu.

Član 83.

Opštinski centar u ratu ili u slučaju neposredne ratne opasnosti vrši poslove i zadatke utvrđene u odredbi člana 152. Republičkog zakona, a u miru i vanrednim prilikama poslove i zadatke iz člana 153. stav 1. Republičkog zakona, kao i poslove utvrđene propisima donesenim na osnovu zakona.

Centar iz prethodnog stava, pored poslova i zadataka utvrđenih zakonom i drugim propisima, vrši: blagovremeno dostavljanje podataka Regionalnom i Republičkom centru za obavještanje, kao i razmjenu odredjenih podataka sa ovim centrima i centrima za obavještanje susjednih opština i odgovarajućim vojnim centrima i službama.

Član 84.

Radi prijema i predaje podataka o svim vrstama opasnosti na području opštine, razmjene podataka sa nadležnim organima i službama i za prenošenje obavještenja o tim opasnostima, Opštinski centar koristi veze organizovane za potrebe rukovodjenja, PTT veze, kao i veze Opštinskog sekretarijata za unutrašnje poslove i elektroprivrede.

Imaoci sistema veza iz prethodnog stava, dužni su da, Opštinskom centru omoguće prioritarno korišćenje tih veza.

3. Osmatračke stanice

Član 85.

Opština obrazuje osmatračke stanice.

Izvršni odbor utvrđuje broj, lokaciju i formaciju u skladu sa okvirnom formacijom.

Član 86.

Osmatračke stanice naročito:

1. osmatraju vazdušni prostor, otkrivaju, raspoznaju i prate opasnosti od dejstva aviona svih vrsta i drugih letjelica vazdušne desante;

2. osmatraju kopnene i vodene površine, otkrivaju, raspoznaju i prate opasnosti od dejstva neprijateljskih kopnenih, pomorskih, riječnih i drugih snaga;

3. otkrivaju i prate opasnosti od dejstava radiološko-hemijskih sredstava;

4. otkrivaju i prate druge opasnosti za zemlju i od elementarnih nepogoda i drugih nesreća većih razmjera;

5. obavještavaju Centar za obavještavanje o otkrivenim opasnostima.

4. Jedinice za uzbunjivanje

Član 87.

Opština obrazuje jedinice za uzbunjivanje, a mogu iz obrazovati i organizacije udruženog rada i mjesne zajednice na području opštine.

Jedinice iz prethodnog stava vrše poslove i zadatke ko se odnose na opsluživanje i održavanje tehničkih sredstava kojima se vrši uzbunjivanje stanovništva na području opštine u slučaju rata, neposredne ratne opasnosti, elementarnih i drugih nepogoda i drugih vaardnih prilika.

5. Obaveze samoupravnih organizacija, zajednica i organa opštine

Član 83.

Osnovne i druge organizacije udruženog rada i druge samoupravne organizacije i zajednice, službe društvenih djelatnosti na području opštine i opštinski organi, koji se, u okviru svojih djelatnosti, bave osmatranjem i utvrđivanjem odredjenih pojava, dužni su da se uključe u sistem osmatranja i obavještavanja u opštini i da Opštinskom centru odmah dostavljaju podatke od značaja za opšte-narodnu odbranu.

Dužnost uključivanja u sistem osmatranja i obavještavanja u opštini i dostavljanje podataka Opštinskom centru, u smisl odredbe prethodnog stava, imaju naročito sljedeće organizacije, zajednice, službe i organi:

1. IDVD COUR-a "Fadil Janić-Španac" Lopare,
2. OOUR-a Dom zdravlja "Dr. Rosa Hadživuković" Lopare,
3. Veterinarska stanica Lopare,
4. OOUR Elektrodistribucija "Elektro-Tuzla" JUR Lopare
5. OOUR-a PTT Tuzla JUR Lopare i
6. OOUR-a Šumarstvo "Majevisa" Lopare.

Organizacije, službe i organi iz prethodnog člana, obavezni su da prikupljaju i Opštinskom centru dostavljaju i podatke iz člana 169. Republičkog zakona.

Član 90.

Mjesne zajednice putem radnih ljudi i gradjana, svojih organa, jedinica i službi otkrivaju i prate sve opasnosti od ratnih djestava, elementarnih nepogoda i drugih nesreća na svom području i podatke od značaja za opštenarodnu odbranu dostavljaju Opštinskom centru.

X - VEZE RUKOVODJENJA I KRIPTOZAŠTITA

Član 91.

Za potrebe rukovodjenja opštenarodnim otporom, za vrijeme rata, u slucaju neposredne ratne opasnosti i izvršavanja zadataka u drugim vanrednim prilikama i u elementarnim nepogodama, opština obrazuje veze rukovodjenja.

U uslovima iz prethodnog stava, u opštini se organizuju i primjenjuju mjere kriptozastite prenosa tajnih podataka opštenarodne odbrane.

Član 92.

Veze rukovodjenja čine posebno organizovane radio, telefonske, teleprinterske, radio-relejne i kurirske veze, u skladu sa potrebama opštine.

U ostvarivanju veza rukovodjenja u uslovima iz stava 1. prethodnog člana, prvenstveno se koriste PTT veze, a po potrebi funkcionalni sistemi veza i sredstava veza drugih imalaca veza koji postoje na području opštine.

Imaoci sistema veza i korisnici sredstava veza iz prethodnog stava, dužni su da, na zahtjev Opštinske komisije za privredu obezbjede određene kapacitete veza radi korišćenja za potrebe rukovodjenja.

Organizacija i funkcionisanje veza rukovodjenja na području opštine utvrđuje se Planom odbrane opštine.

Opštinski sekretarijat stara se o uskladjivanju veza rukovodjenja sa odgovarajućim vezama oružanih snaga na području opštine.

Član 93.

Za organizovanje veza rukovodjenja u uslovima iz člana 91. stav 1. ove odluke, opština obrazuje jedinicu veze.

Izvršni odbor Skupštine opštine utvrđuje formaciju Opštinske jedinice veze, u skladu sa okvirnom formacijom.

Jedinica veze vrši poslove i zadatke utvrđene posebnim propisima.

Radi uspostavljanja i održavanja veza rukovodjenja, Opštinska jedinica veze obrazuje centar veze, koji se povezuje sa vezama PTT, oružanim snagama, Opštinskim sekretarijatom za unutrašnje poslove i drugih imalaca sistema veza na području opštine.

Član 95.

Opština obezbjeđuje organizaciju i funkcionisanje veza rukovodjenja za potrebe svojih organa i organizacija što se utvrđuje Planom odbrane opštine.

Organizacija i funkcionisanje veza za potrebe iz prethodnog stava vrši se u skladu sa posebnim propisima.

Član 96.

Radi zaštite prenosa tajnih podataka tehničkim sredstvima veza, opštinski organi i samoupravne organizacije i zajednice području opštine, dužni su da obezbjede tehnička sredstva i primjera kriptozastite, mjere protiv-elektronskog obezbjeđenja i druge nephećne mjere zaštite.

Mjere zaštite prenosa tajnih podataka u smislu prethodnog stava organizuju se i sprovode u skladu sa posebnim propisima kriptozastiti i drugim mjerama.

Član 97.

Opštinski sekretarijat vrši poslove koji se odnose na organizovanje, pripremanje i funkcionisanje veza rukovodjenja i kriptozastite.

XI - CIVILNA ZAŠTITA

1. Zajedničke odredbe

Član 98.

Civilna zaštita je dio sistema opštenarodne odbrane i števne samozaštite i najmasovniji oblik organizovanja, pripremanja i učešća radnih ljudi i građana, samoupravnih organizacija i zajednica, opštine i njihovih organa u zaštiti i spasavanju stanovništva i materijalnih dobara u ratu, drugim vanrednim prilikama i u slučajevima elementarnih i drugih nesreća i opasnosti u miru i ratu.

Član 99.

Svi nosioci priprema na području opštine organizuju i pripremaju civilnu zaštitu u skladu sa zakonom, Statutom opštine, ovom odlukom i drugim propisima saglasno procjeni ugroženosti od ratnih dejstava i elementarnih nepogoda i obezbjeđenju na potpuni je angažovanje svih raspoloživih snaga i sredstava na zadacima zaštite i spasavanja stanovništva i materijalnih i drugih dobara i time se organizuje jedinstven sistem civilne zaštite na području opštine.

Pod jedinstvenim sistemom civilne zaštite u opštini podrazumijeva se organizacija i angažovanje civilne zaštite u smislu člana 182. stav 3. Republičkog zakona.

Član 100.

Civilna zaštita obuhvata ličnu i uzajamnu zaštitu radnih ljudi i građana, mjera zaštite i spasavanja, jedinice, štabove i druge organe civilne zaštite, kao i druge oblike organizovanja civilne zaštite na području opštine.

Član 101.

Lična i uzajamna zaštita radnih ljudi i građana i mjera zaštite i spasavanja sprovode se i u zaštiti od elementarnih nepogoda.

Štabovi, jedinice i drugi organi civilne zaštite, rukovode odnosno neposredno učestvuju u zaštiti stanovništva i materijalnih i drugih dobara od elementarnih nepogoda.

Učešće civilne zaštite u zaštiti od elementarnih nepogoda vrši se u skladu sa Zakonom o zaštiti od elementarnih nepogoda, ovom odlukom i drugim propisima.

Član 102.

Opštinski sekretarijat vrši poslove koji se odnose na organizovanje, pripremanje, opremanje i obučavanje civilne zaštite.

2. Lična i uzajamna zaštita

Član 103.

Lična i uzajamna zaštita je najmasovniji oblik pripremanja i organizovanog učešća radnih ljudi i građana za neposrednu ličnu i uzajamnu zaštitu koja se organizuje i sprovodi u stambenim zgradama, javnim i drugim objektima, naseljima, samoupravnim organizacijama i zajednicama, organima opštine i drugim organima i organizacijama na području opštine.

Član 104.

Lična i uzajamna zaštita sastoji se u preduzimanju mjera i postupaka (preventivne zaštite, prve pomoći, samopomoći) i drugih mjera u zbrinjavanju ljudi, čuvanju i spašavanju imovine koje neposredno utvrđuju radni ljudi i građani u mjestima gdje žive i rade

Član 105.

U stambenoj zgradi, javnom objektu, naselju ili dijelu naselja na području opštine određuje se povjerenik civilne zaštite

Povjerenik civilne zaštite vrši poslove i zadatke određene zakonom, drugim propisima i opštim aktima mjesne zajednice.

Povjereniko civilne zaštite određuje nadležni organ mjesne zajednice na svom području.

Radni ljudi i građani, samoupravne organizacije i zajednice, radne zajednice i vlasnici zgrada i javnih objekata dužni su nabaviti minimum sredstava za provodjenje zamračivanja, sklanjanja i zaštite od požara, u skladu sa odredbom člana 188. Republičkog zakona.

3. Mjere zaštite i spasavanja

Član 107.

Radi zaštite i spasavanja ljudi i materijalnih i drugih dobara od ratnih razaranja, elementarnih i drugih nepogoda i drugih opasnosti u miru i ratu, planiraju se, pripremaju i provode mjere zaštite i spasavanja predviđene zakonom.

Osnove za organizovanje i provodjenje mjera zaštite i spasavanja na području opštine utvrđuju se u Planu odbrane opštine i planu za druge vanredne prilike.

Opštinski organi, samoupravne organizacije i zajednice i drugi organi i organizacije na području opštine u svojim planovima odbrane planiraju mjere zaštite i spasavanja i obezbjeđuju njihovo provodjenje.

Član 108.

Na području opštine planiraju se, pripremaju i provode sljedeće mjere zaštite i spasavanja:

1. sklanjanje ljudi i materijalnih dobara,
2. evakuacija,
3. zbrinjavanje ugroženih i nastradalih,
4. zamračivanje,
5. maskiranje,
6. radiološko-hemijsko-biološka zaštita,
7. zaštita i spasavanje od rušenja,
8. zaštita i spasavanje od poplava,
9. zaštita i spasavanje od požara,
10. zaštita i spasavanje od eksplozija,
11. zaštita i spasavanje životinja i namirnica, životinjskog porekla,
12. prva medicinska pomoć,
13. zaštita i spasavanje bilja i biljnih proizvoda,
14. asanacija terena.

Mjere zaštite i spasavanja iz prethodnog stava planiraju se, organizuju i provode u skladu sa Saveznim zakonom, Republičkim zakonom, propisima donesenim na osnovu tih zakona, ovom odlukom i Planom odbrane opštine.

Član 109.

Opštinski organi, samoupravne organizacije i zajednice i građani dužni su da izgrađuju skloništa ili druge zaštitne objekte za zaštitu ljudi i materijalnih dobara, osim u slučaju kada je zakonom drugačije određeno.

Radni ljudi i građani dužni su da učestvuju u izgradnji rovovskih skloništa, zaklona i drugih zaštitnih objekata.

Svim radnim ljudima i građanima treba obezbjediti sklonišno mjesto ili mjesto u zaklonu.

Član 110.

Za sprovođenje mera sklanjanja stanovništva i materijalnih dobara Skupština opštine donosi dugoročni program izgradnje javnih skloništa, kao i plan prilagodjavanja postojećih komunalnih i drugih objekata ispod površine tla za sklanjanje stanovništva i materijalnih dobara.

U planovima iz prethodnog stava utvrđuju se prioriteti izgradnje novih i prilagodjavanje komunalnih i drugih objekata za skloništa.

Planiranje i izgradnja skloništa i drugih zaštitnih objekata na području opštine vrši se u skladu sa saveznim i republičkim propisima, prostornim i urbanističkim planom i urbanističkim redom, kao i odgovarajućim tehničkim normativima propisanim za skloništa i druge zaštitne objekte.

Član 111.

Obaveza izgradnje skloništa postoji na užem području Lopara i u naseljenim mjestima na području opštine u kojima se grade industrijski objekti.

Posebnom odlukom Skupštine opštine određuju se naseljena mjesta na području opštine u kojima se grade skloništa i utvrđuju granice grada Lopara i naseljenih mjesta u kojima će se graditi skloništa i utvrđuje vrsta i kapaciteti skloništa koja će se graditi u tim mjestima.

Član 112.

Obavezi izgradnje skloništa podliježu opštinski organi, samoupravne organizacije i zajednice i drugi organi, organizacije i zajednice pri izgradnji novih zgrada, kao i građani pri izgradnji novih zgrada u njihovoj svojini (u daljem tekstu: investitori).

Obaveza izgradnje skloništa postoji pri izgradnji novih zgrada u naseljenim mjestima iz prethodnog člana.

Vrsta zgrada u kojima se grade skloništa određuju se u skladu sa propisima Izvršnog vijeća Skupštine SR BiH donesenim u smislu člana 200. Republičkog zakona.

Član 113.

Investitor može biti oslobođen obaveze da gradi sklonište samo iz razloga i pod uslovima propisanim u članu 196. Republičkog zakona.

Opštinski sekretarijat, u smislu prethodnog stava, na osnovu nalaza i mišljenja odgovarajuće stručne komisije utvrđuje postojanje uslova za oslobađanje investitora od obaveze izgradnje skloništa i donosi rješenje o tom oslobađanju.

Skloništa i drugi zaštitni objekti prvenstveno se planiraju i grade kao dvonamjenski objekti, koji se pored zaštite ljudi i materijalnih dobara, mogu koristiti za druge potrebe u miru, a samo izuzetno sklonište se može graditi kao jedonamjenski objekat.

Izvršni odbor odlučuje o uslovima za izgradnju skloništā kao jednonamjenskog objekta.

Član 115.

Opštinska komisija za privredu, investitoru neže izdati odobrenje za gradjenje ako projektno-tehnička dokumentacija ne sadrži projekat za izgradnju skloništa, odnosno ako rješenjem Opštinskog sekretarijata za narodnu odbranu ne dokaže da je oslobođen od obaveze izgradnje skloništa ili ne priloži pismeni dokaz o uplati doprinosa za izgradnju skloništa.

Član 116.

Komisija za tehnički pregled i prijem zgrada, neće izdati upotrebnu dozvolu, ako investitor nije izgradio sklonište, dok sklonište ne izgradi i opremi.

Član 117.

Investitor koji bude oslobođen obaveze izgradnje skloništa dužan je da plati doprinos za izgradnju skloništa.

Rješenje o plaćanju doprinosa za izgradnju skloništa donosi Opštinska komisija za privredu.

Član 118.

Visina doprinosa za izgradnju skloništa, u smislu člana 198. Republičkog zakona, određuje se i to:

1. za investitora stambenih ili drugih poslovnih zgrada koje su, u smislu člana 113. ove odluke oslobođeni da grade sklonište ili grade sklonište u vrijednosti manjoj od doprinosa koji treba da uplate, iznosi 2% od ukupne vrijednosti građevinskog dijela zgrade;

2. za stanarine, odnosno zakupnine iznosi 2% od ukupnog iznosa stanarine, odnosno zakupnine od stambenih i poslovnih zgrada;

3. za vlasnike poslove prostorije ili zgrade, kada je sam koristi i vlasnika porodične zgrade ili stana kao dijela zgrade kada ih sam koristi iznosi 1% od visine zakupnine koja bi se plaćala da se taj poslovni prostor izdaje u zakup, odnosno od iznosa mjesečne stanarine koja bi se plaćala da je porodična zgrada ili stan izdat drugim licima na korištenje.

Doprinos iz tačke 3. prethodnog stava može se odrediti i paušalno koji utvrđuje Izvršni odbor.

Član 119.

Konačan obračun doprinosa i uplata, odnosno vraćanja razlika u smislu člana 199. Republičkog zakona, ima se izvršiti u roku od 15 dana po utvrdjivanju stvarne vrijednosti građevinskog dijela zgrade.

Doprinosa za izgradnju skloništa obračunava se na stvarnu vrijednost građevinskog dijela zgrade koji se utvrđuje u skladu sa propisima Izvršnog vijeća Skupštine SR BiH donesenim u smislu člana 200. Republičkog zakona.

Član 120.

Obaveznici uplate doprinosa za izgradnju skloništa u smislu člana 118. ove odluke su investitori i građani koji grade stambene i druge objekte na području opštine iz člana 11. ove odluke.

Član 121.

Uplate doprinosa za zakupnine iz tačke 2. i 3. člana 118. ove odluke uplaćuje se najkasnije do 20-tog u mjesecu.

Član 122.

Sredstva doprinosa iz člana 118. i naknada iz člana 123. ove odluke uplaćuju se na poseban račun: sredstva za izgradnju skloništa Skupštine opštine Lopare, Komisija za privredu.

Organ iz prethodnog stava vrši administrativne i finansijske poslove u vezi sa prikupljanjem i utroškom sredstava doprinosa.

Član 123.

Javna i druga skloništa mogu se u miru davati na korištenje pod uslovima propisanim u članu 206. Republičkog zakona.

Ugovorom između zakupodavaca i zakupca određuje se svrha i trajanje korišćenja skloništa, visina naknade i način plaćanja, obim i vrsta adaptacije, održavanje skloništa u ispravnom stanju, dužnost zakupca da u određenom roku oslobodi sklonište za zaštitu u slučaju neposredne ratne opasnosti i rata, kao i podaci o stanju skloništa na dan sklapanja ugovora.

Član 124.

Javnim, kućnim i skloništima za stambene blokove na području opštine upravlja samoupravna interesna zajednica za izgradnju i gazdovanje stambenim zgradama, a u saradnji sa Komisijom za privredu SO-e, stara se i o njihovom održavanju.

Član 125.

Odredbe ove odluke o korišćenju skloništa u miru, primjenjuju se i na skloništa organizacija udruženog rada i druga skloništa na području opštine.

Zbrinjavanje ugroženog i nastradalog stanovništva na području opštine organizuju i sprovode opštinski organi, samoupravne organizacije i zajednice, Crveni krst i druge humanitarne organizacije koje postoje u opštini i građani.

Opštinski štab civilne zaštite neposredno rukovodi organizacijom zbrinjavanja ugroženog i nastradalog stanovništva na području opštine, dok se ne stvore uslovi u kojima će daljnju brigadu zbrinjavanja stanovništva preuzeti nadležni opštinski organi, odnosno organi mjesnih zajednica i povjerenici civilne zaštite.

Član 127.

Na zahtjev Opštinskog štaba civilne zaštite građani - vlasnici, odnosno nosioci stanarskog prava i korisnici drugih objekata dužni su da prime na smještaj ugrožene i nastradale građane a organizacije udruženog rada i druge organizacije i građani koji raspolažu zalihama hrane i drugim materijalnim sredstvima, da tu hranu i materijalna sredstva stavu na raspolaganje radi zbrinjavanja nastradalih i ugroženih građana na području opštine.

Član 128.

Plan zamračivanja, plan maskiranja i plan radiološko-hemijsko-biološke zaštite donosi Skupština opštine, u skladu sa saveznim i republičkim propisima o izradi i donošenju ovih planova.

Planove iz prethodnog stava izradjuje Opštinski sekretarijat u saradnji sa Opštinskim štabom civilne zaštite.

Član 129.

Samoupravne organizacije i zajednice i drugi organi i organizacije na području opštine i građani dužni su da obezbjeđuju potrebna materijalna sredstva za sprovođenje zamračivanja i maskiranja svojih objekata, odnosno sredstava, kao i sredstava za ličnu i kolektivnu zaštitu za zaštitu od ratnih dejstava i drugih opasnosti, u skladu sa odgovarajućim saveznim i republičkim propisima.

Član 130.

Ostale mjere zaštite i spasavanja iz člana 157. stav 1. tačka 7. do 14. Saveznog zakona organizuju i sprovode opštinski organi, samoupravne organizacije i zajednice i drugi organi i organizacije na području opštine.

Mjere zaštite i spasavanja iz prethodnog stava planiraju se i razradjuju u planovima odbrane organa, organizacija i zajednica u skladu sa Planom odbrane opštine.

Planom odbrane opštine utvrđjuje se organizacija i odredjuju nosioci poslova i zadataka koji će pripremiti i ostvarivati mjere zaštite i spasavanja iz stava 1. ovog člana.

Član 131.

Opštinski štab civilne zaštite organizuje zaštitu od neeksploziviranih ubojnih sredstava (pronalaženje, obezbjeđenje mjesta, uništavanje i dezaktiviranje) na području opštine.

Sredstva za potrebe iz prethodnog stava obezbjeđuju se u Budžetu opštine.

Član 132.

Mobilizaciju radnih ljudi i građana, organa i organizacija i njihovih sredstava iz člana 162. Saveznog zakona, kao i aktiviranje jedinica i organa civilne zaštite radi provođenja mjera zaštite i spasavanja u miru i ratu na području opštine, u skladu sa članom 227. Republičkog zakona, naređuje izvršni odbor.

4. Jedinice civilne zaštite

Član 133.

Jedinice civilne zaštite organizuju se, pripremaju i učavaju za učešće u zaštiti i spasavanju stanovništva i materijalnih dobara od ratnih dejstava, elementarnih nepogoda i drugih nesreća.

Član 134.

Jedinice civilne zaštite opšte namjene obrazuju se u samoupravnim organizacijama i zajednicama, radnim zajednicama, Opštinskim organima i drugim organima i organizacijama na području opštine, a mogu se obrazovati i u naselju, dijelu naselja, stambenoj i drugoj zgradi, što se određuje Planom odbrane opštine.

Jedinice civilne zaštite specijalizovane namjene obrazuju se u opštini, organizacijama udruženog rada i mjesnim zajednicama u kojima postoje uslovi za obrazovanje tih jedinica.

Član 135.

Opština obrazuje jedinice civilne zaštite specijalizovane namjene:

1. dezaktiviranje neeksploziviranih ubojnih sredstava,
2. RHB zaštite,
3. jedinicu prve medicinske pomoći,
4. jedinicu prve veterinarske pomoći,
5. vatrogasnu jedinicu.

Opština može obrazovati i druge jedinice civilne zaštite specijalizovane namjene ako je to prema procjeni o zaštiti od ratnih dejstava i elementarnih i drugih nepogoda potrebno.

Član 136.

Odluku o obrazovanju i organizaciji opštinskih jedinica civilne zaštite opšte i specijalizovane namjene donosi Skupština opštine, a ovih jedinica u samoupravnim organizacijama i zajednicama i drugim organima i organizacijama organ odredjen njihovim samoupravnim opštim aktima, a u državnim organima funkcioner koji rukovodi organom, odnosno Izvršni odbor za zajedničke jedinice opštinskih organa uprave, u skladu sa saveznim i republičkim propisima, o organizaciji, pripremama i zadacima jedinica i drugih organa civilne zaštite.

Član 137.

Naredbu o angažovanju kadrova i sredstava organizacija udruženog rada u okviru opštinskih jedinica civilne zaštite specijalizovane namjene, u smislu člana 232. Republičkog zakona, donosi Opštinski štab civilne zaštite.

5. Štabovi civilne zaštite

Član 138.

U ratu, drugim vanrednim prilikama i za vrijeme elementarnih nepogoda u miru i ratu, civilnom zaštitom na području opštine kao stručno-operativni organ neposredno rukovodi Opštinski štab civilne zaštite.

U mjesnoj zajednici, organizaciji udruženog rada i drugim organima i organizacijama, civilnom zaštitom, rukovodi Štab civilne zaštite, odnosno drugi organ odredjen njihovim samoupravnim opštim aktom, a u stambenoj zgradi rukovodi povjerenik civilne zaštite.

Član 139.

Za rukovodjenje akcijama zaštite i spasavanja ljudi i materijalnih i drugih dobara od ratnih dejstava, elementarnih i drugih nesreća i opasnosti u miru i ratu i organizovanju i usmjeravanju priprema za zaštitu i spasavanje na području opštine, obrazuje se Opštinski štab civilne zaštite.

Član 140.

Opštinski štab civilne zaštite, u saradnji sa Opštinskim sekretarijatom i drugim organima i organizacijama na području opštine i u skladu sa Planom odbrane opštine, učestvuje u provodjenju priprema koje se odnose na zaštitu ljudi i materijalnih dobara od ratnih dejstava i elementarnih nepogoda.

Član 141.

Opštinski štab civilne zaštite, u okviru svojih prava dužnosti utvrdjenih zakonom i drugim propisima, pored poslova i zadataka iz člana 237. Republičkog zakona, vrši i sljedeće poslove i zadatke:

1. učestvuje u pregledanju plana organizacije, razvoja i opremanja civilne zaštite u opštini;

2. provjerava osposobljenost jedinica civilne zaštite i izvršilaca mjera zaštite i spasavanja;

3. pruža stručnu pomoć jedinicama civilne zaštite mjesnih zajednica i organizacija udruženog rada i drugih organa i organizacija u organizovanju i sprovođenju priprema civilne zaštite;

4. stara se o popuni jedinica i štabova civilne zaštite ljudstvom i materijalno-tehničkim sredstvima;

5. stara se o organizovanju i sprovođenju obučavanja štabova jedinica i drugih organa civilne zaštite i stanovništva;

6. saradjuje se Republičkim štabom civilne zaštite i štabovima civilne zaštite susjednih opština u pitanjima koordinacije, usmjeravanja i uskladjivanja priprema i planova zaštite od zajedničkog interesa;

7. vrši i druge poslove i zadatke civilne zaštite koji su mu zakonom i drugim propisima stavljeni u nadležnost.

Član 142.

Opštinski štab civilne zaštite ima komandanta, načelnika i odredjen broj članova.

Unutrašnju organizaciju štabova iz prethodnog stava utvrđuje Izvršni odbor.

Za načelnika i odredjen broj članova Opštinskog štaba civilne zaštite postavljaju se lica koja obavljaju poslove civilne zaštite u Opštinskom sekretarijatu, a ostali članovi štaba određuju se iz reda starješina i stručnjaka opštinskih organa uprave, organizacija udruženog rada i drugih organa i organizacija što se utvrđuje aktom iz stava 2. ovog člana.

Komandanta, načelnika i članove štaba iz stava 1. ovog člana postavlja i razrješava dužnosti Izvršni odbor.

Član 143.

Opštinski štab civilne zaštite za svoj rad odgovara Izvršnom odboru.

Član 144.

U vršenju poslova i zadataka iz svog djelokruga, Opštinski štab civilne zaštite donosi zaključke i naredbe.

Zaključke i naredbe štaba iz prethodnog stava dužni su da sprovode jedinice i drugi organi civilne zaštite na području opštine.

Član 145.

Stručne i administrativne poslove za potrebe Opštinskog štaba civilne zaštite vrši Opštinski sekretarijat, a u okviru svog djelokruga stručne poslove vrši i ostali opštinski organi uprave.

Član 146.

Sredstva za rad Opštinskog štaba civilne zaštite obezbjeđuju se u Budžetu opštine.

XII - POPUNA LJUDSTVO I MATERIJALNO-TEHNIČKIM SREDSTVIMA

Član 147.

Opština obezbjeđuje i sprovodi popunu oružanih snaga, rezervne milicije, civilne zaštite, službe osmatranja i obavještanja, opštinskih organa, samoupravnih organizacija i zajednica, ratnih zajednica, društveno-političkih i drugih društvenih organizacija i drugih organa, organizacija i zajednica na području opštine ljudstvom i materijalno-tehničkim sredstvima.

Član 148.

Popuna oružanih snaga i drugih snaga opštenarodne odbrane kao i organa, organizacija i zajednica iz prethodnog člana, ljudstvom i materijalno-tehničkim sredstvima vrši se u skladu sa saveznom i republičkim propisima i popuni na način da se najpotpunije iskoriste stručne i druge sposobnosti radnih ljudi i građana i da se prioriteto zadovolje potrebe oružanih snaga.

U rasporedjivanju radnih ljudi i građana i materijalno-tehničkih sredstava u smislu odredbe prethodnog stava, obezbjeđuje se učesće svih snaga i sredstava na području opštine na poslovima i zadacima opštenarodne odbrane.

Član 149.

Evidenciju ljudstva i materijalno-tehničkih sredstava koja služe za popunu oružanih snaga i drugih snaga opštenarodne odbrane i organa, organizacija i zajednica iz člana 147. ove odluke vodi Opštinski sekretarijat.

Član 150.

Opštinski sekretarijat vrši rasporedjivanje ljudstva i materijalno-tehničkih sredstava o kojima vodi evidenciju u oružane snage, rezervnu miliciju, civilnu zaštitu, Službu osmatranja i obavještanja i organe, organizacije i zajednice iz člana 147. ove odluke u skladu sa zahtjevima nadležnih organa oružanih snaga, formacijama jedinica i drugih organa civilne zaštite, službe osmatranja obavještanja, odnosno ratnim organizacijama i sistematizacijama organa, organizacija i zajednica.

U vezi vršenja poslova iz prethodnog stava, Opštinski sekretarijat ostvaruje neposrednu saradnju sa nadležnim štabovima i komandama oružanih snaga, kao i nadležnim organima organa, organizacija i zajednica na području opštine.

XIII - MJERE PRIPRAVNOSTI I MOBILIZACIJA

Član 151.

Radni ljudi i građani, teritorijalna odbrana, samoupravne organizacije i zajednice, radne zajednice, društveno-političke i druge društvene organizacije, opština, i njeni organi, u uslovima propisanim Saveznim zakonom i Republičkim zakonom preduzimaju propisane mjere pripravnosti, vrše mobilizaciju i sprovode druge mjere u skladu sa posebnim propisima i planovima odbrane, planovima pripravnosti i mobilizacije i planovima za druge vanredne prilike.

Član 152.

U planovima pripravnosti i planovima mobilizacije utvrđuju se mjere i postupci za provodjenje mjera pripravnosti odnosno izvršenja mobilizacije, u skladu sa propisima nadležnih organa.

Planovima iz prethodnog stava reguliše se prenošenje naredjenja nadležnih organa za provodjenje mjera pripravnosti i za izvršenje mobilizacije.

Član 153.

Planove iz prethodnog člana izradjuju i donose samoupravne organizacije i zajednice, društveno-političke i druge društvene organizacije, radne zajednice, opštinski organi i drugi organi i organizacije na području opštine u skladu sa Planom odbrane opštine i odgovarajućim saveznim i republičkim propisima i Planom odbrane Republike.

Organi, organizacije i zajednice dužni su da redovno uskladjuju i ažuriraju planove pripravnosti i mobilizacije.

XIV - OSTVARIVANJE VOJNE OBAVEZE

Član 154.

Poslove i zadatke vojne obaveze za koje je saveznim i republičkim propisima predvidjeno da ih obavljaju nadležni organi opštine, vrši Opštinski sekretarijat.

Član 155.

Samoupravne organizacije i zajednice, radne zajednice, društveno-političke i druge društvene organizacije, opštinski organi i drugi organi i organizacije i radni ljudi koji samostalno obavljaju djelatnost ličnim radom i sredstvima u svojini građana na području opštine, dužni su da vrše određene poslove vojne obaveze, a naročito da:

1. obezbjedjuju uslove da radni ljudi i građani izvršavaju svoja prava i dužnosti u oblasti vojne obaveze i da za slučaj naredjene mobilizacije obezbjede blagovremenu mobilizaciju vojnih obveznika rasporedjenih u oružane snage;

2. preduzimaju mjere da se vojni obveznici uvedu u vojnu evidenciju, i da prijavljuju promjene od interesa za vojnu evidenciju, kao i druge poslove vojne obaveze određene propisima nadležnih organa;

3. vode određene počatke o vojnim obveznicima koji su kod njih u radnom odnosu u skladu sa propisima donesenim po osnovi člana 286. Republičkog zakona;

4. o promjenama u podacima iz prethodne tačke kao i podacima iz člana 284. Republičkog zakona, u roku od osma dana od dana nastanka promjene obavjestiti Opštinski sekretarijat.

Član 156.

Predsjedništvo Opštinske konferencije Saveza socijalističke omladine, u skladu sa odredbom člana 288. Republičkog zakona imenuje člana regrutne komisije.

Član 157.

Opštinski sekretarijat vrši stručne i administrativne poslove za potrebe ljekarske komisije koja se obrazuje u skladu sa propisom donesenim po osnovu člana 294. Republičkog zakona.

Član 158.

Sredstva za rad komisije iz prethodnog člana obezbjeđuju se u Budžetu opštine.

XV - OBUČAVANJE ZA OPŠTENARODNU ODBRANU

Član 159.

Opština na svom području organizuje i sprovodi obučavanje radnih ljudi i gradjana za opštenarodnu odbranu, u skladu sa saveznim i republičkim propisima, ovom odlukom i planovima i programima nadležnih organa.

Član 160.

Obučavanje za opštenarodnu odbranu, prema programima i planovima nadležnih organa, organizuju i sprovode:

1. Opštinski štab TO* obučavanje jedinica, ustanova i štabova teritorijalne odbrane obrazovanih na području opštine;

2. Opštinski sekretarijat - obučavanje mladine oba pola koja ne pohađaju škole srednjeg usmjerenog obrazovanja i vaspitanja ili druge srednje škole ili nije završila najmanje dva razreda tih škola i omladinki koje pohađaju te škole, pripadnika opštinske jedinice veze, službe osmatranja i obavještavanja, jedinica civilne zaštite koje obrazuje opština, a u saradnji sa drugim opštinskim organima uprave i upravnim organizacijama i obučavanje kadrova koji su raspoređeni na rukovodeće i druge značajnije dužnosti, kao i kadrove raspoređene u Opštinskom sekretarijatu;

3. Mjesna zajednica - obučavanje stanovništva uz neposrednu saradnju i uz stručnu pomoć Opštinskog sekretarijata, kao i jedinica civilne zaštite koje ona obrazuje i lica rasporedjenih na ratne dužnosti u organe mjesne zajednice;

4. osnovne i druge organizacije udruženog rada, radne zajednice i druge samoupravne organizacije i zajednice društveno-političke organizacije, opštinski organi i drugi organi i organizacija obučavanje pripadnika štabova, jedinica i drugih organa civilne zaštite koje obrazuju i lica rasporedjenih na ratne dužnosti u te organe, organizacije i zajednice za njihov rad u ratu, u slučaju neposredne ratne opasnosti i u drugim vanrednim prilikama.

Član 161.

Opštinski sekretarijat ostvaruje saradnju sa organima, organizacijama i zajednicama iz prethodnog člana u vezi organizovanja i sprovođenja obučavanja za opštenarodnu odbranu u tim organima, organizacijama i zajednicama i u tim pitanjima pruža odgovarajuću stručnu pomoć i učestvuje u izboru kadra koji izvodi obuku iz oblasti opštenarodne odbrane.

Član 162.

Radnici Opštinskog sekretarijata i Opštinskog štaba duž su da pohađaju seminare, kurseve i druge oblike stručnog usavršavanja za rad na poslovima opštenarodne odbrane odnosno teritorijalne odbrane, koje organizuju nadležni savezni, republički i opštinski organi.

Član 163.

Radi uvježbavanja i provjere osposobljenosti i obučenosti za odbranu i zaštitu radnih ljudi i građana, civilne zaštite, službe osmatranja i obavještanja, opštinske jedinice veze, opštinskih organa, samoupravnih organizacija i zajednica i drugih organa i organizacija, organizuju se i izvode odgovarajuće vježbe.

Vježbe iz prethodnog stava organizuje opština i samoupravne organizacije i zajednice.

Vježbe koje organizuje i izvodi opština na području cijele opštine ili širem području opštine i u kojima učestvuju opštinski organi, samoupravne organizacije i zajednice i drugi organi organizacije odlučuje Društveno-političko vijeće Skupštine opštine.

Samoupravne organizacije i zajednice dužne su da učestvuju u vježbama iz prethodnog stava.

Organi, organizacije i zajednice iz stava 1. ovog člana dužni su da učestvuju u vježbama koje organizuje Republika na području opštine, u skladu sa odlukom nadležnog Republičkog organa.

Član 164.

Za naročite uspjehe u organizovanju i provodjenju priprema za opštenarodnu odbranu, kao i za druge uspjehe i rezultate od interesa za opštenarodnu odbranu, opštinskim organima, samoupravnim or-

organizacijama i zajednicama i drugim organima i organizacijama, kao i radnim ljudima i građanima koji su svojim radom i zalaganjem doprinijeli uspjesima i rezultatima tih organa, organizacija i zajednica mogu se dodjeljivati pohvale, nagrade i druga priznanja.

Pohvale, nagrade i druga priznanja iz prethodnog stava dodjeljuje Skupština opštine i Izvršni odbor.

Bliži uslovi za dodjelu pohvala, nagrada i drugih priznanja i vrste tih priznanja, kao i postupak njihove dodjele propisuju se posebnim aktom Skupštine opštine.

XVI - INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 165.

Radi obezbjeđenja priprema za opštenarodnu odbranu na području opštine, Opštinski sekretarijat i drugi opštinski organi uprave, u okviru svog djelokruga, vrše neposredan inspekcijski nadzor u pogledu provođenja zakona, drugih propisa, opštih akata, smjernica, planova odbrane i drugih mjera u oblasti opštenarodne odbrane koje donose ili utvrđuju nadležni savezni, republički i opštinski organi.

U vršenju poslova iz prethodnog stava, drugi opštinski organi uprave dužni su da ostvaruju saradnju sa Opštinskim sekretarijatom, kao nosiocem organizacije inspekcijskog nadzora u oblasti opštenarodne odbrane na području opštine.

Član 166.

Opštinski štab vrši inspekcijski nadzor u pogledu organizovanja i pripremanja teritorijalne odbrane i pruža stručnu pomoć potčinjenim štabovima teritorijalne odbrane u mjesnim zajednicama i osnovnim i drugim organizacijama udruženog rada na organizovanju i provođenju tih priprema.

Član 167.

Inspekcijski nadzor u oblasti opštenarodne odbrane, u okviru prava i dužnosti opštine, obuhvata pitanja utvrđena u odredbi člana 318. Republičkog zakona, kao i druga pitanja o kojima se stara ili odlučuju nadležni opštinski organi.

Član 168.

Opštinski sekretarijat stara se o stručnom organizovanju, unapređivanju i pravilnom vršenju inspekcijskih poslova u oblasti opštenarodne odbrane iz nadležnosti opštine, osim za vršenje inspekcijskog nadzora u teritorijalnoj odbrani, i ostvaruje saradnju sa nadležnim štabovima i komandama oružanih snaga na području opštine u vezi organizovanja zajedničkog inspekcijskog nadzora.

Opštinski sekretarijat organizuje, uskladuje i rukovodi radom inspektora narodne odbrane iz opštinskih organa uprave kada vrše zajednički inspekcijski nadzor i preduzima mjere da se sa

stanjem priprema za opštenarodnu odbranu upoznaju nadležni opštinski organi i organi upravljanja i drugi organi u organima, organizacijama i zajednicama u kojima je vršen inspekcijски nadzor.

Član 169.

Inspektor ili drugo ovlašteno lice za vršenje inspekcijskog nadzora (u daljem tekstu: inspektor), u vršenju inspekcijskog nadzora, ima prava i dužnosti propisana u članu 321. Republičkog zakona, kao i odgovarajućim odredbama Zakona o državnoj upravi.

Samoupravne organizacije i zajednice i drugi organi i organizacije, u kojima se vrši inspekcijски nadzor, dužni su da omogućie inspektorima uvid u planove odbrane, druge planove i dokumenta, pregled objekata, opreme i drugih sredstava opštenarodne odbrane i da daju potrebna objašnjenja, kao i da postupe po nalogima inspektora.

Član 170.

U vršenju inspekcijskog nadzora inspektor rješienem naredjuje izvršenje poslova i zadataka, odnosno otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka i određuje rok za njihovo izvršenje.

Protiv rješienja iz prethodnog stava može se izjaviti žalba odgovarajućem republičkom organu uprave u roku od osam dana od dana prijema rješienja.

Žalba ne odlaže izvršenje rješienja.

Član 171.

U pitanjima koja nisu regulisana ovom odlukom postupa se po odredbama Zakona o državnoj upravi koje se odnose na inspekcijски nadzor.

Član 172.

Izvršni odbor propisuje sadržaj i način inspekcijskog nadzora iz djelokruga Opštinskog sekretarijata i drugih opštinskih organa uprave prilikom vršenja zajedničkog inspekcijskog nadzora.

XVII - SUD ČASTI

Član 173.

Rezervni mladji oficiri, oficiri i vojni službenici sa područja opštine, odgovaraju za presteupe koje učine van vojne službe kojima se štiti ugled ili grubo zanemaruje dužnost rezervnog vojnog starješine pred prvostepenim sudom časti za rezervne mladje oficire, oficire i vojne službenike koji se obrazuju sporazumom Izvršnog odbora i Izvršnog vijeća Skupštine SR BiH u skladu sa odredbama člana 325. stav 3. Republičkog zakona.

Član 174.

Predsjedništvo opštinske konferencije Saveza rezervnih vojnih starješina učestvuje u predlaganju kandidata za sudije prvostepenog suda časti, odnosno tužioca i zamjenika tužioca pri tom sudu, kriterijumima propisanim zakonom i drugim propisima.

Član 175.

Opštinski sekretarijat za unutrašnje poslove i drugi opštinski organi, Opštinski štab teritorijalne odbrane, osnovne organizacije i organi, Opštinske konferencije saveza rezervnih vojnih starješina, osnovne i druge organizacije udruženog rada, mešne zajednice i drugi organi, organizacije i zajednice na području opštine dužni su da obavijeste Opštinski sekretarijat, o ponašanjima rezervnog mladjeg oficira, oficira i vojnog službenika kojim nanosi šteta ugledu ili grubo zanemaruje dužnost rezervnog vojnog starješine.

Član 176.

Sekretar Opštinskog sekretarijata pokreće izvidjaj protiv rezervnih mladjih oficira, oficira i vojnih službenika sa područja opštine za pretupe iz člana 204. Zakona o službi i oružanim snagama i obezbjeđuje da se izvidjaj blagovremeno i zakonito sprovede i da se izvidjajni materijal dostavi Republičkom sekretarijatu za narodnu odbranu.

Poslove i zadatke iz prethodnog stava Opštinski sekretarijat ostvaruje u neposrednoj saradnji sa Predsjedništvom opštinske konferencije Saveza rezervnih vojnih starješina i obezbjeđuje sve druge dokaze i činjenice potrebne za vođenje i okončanje pokrenutog postupka pred sudom časti.

Član 177.

Finansijska sredstva potrebna za rad prvostepenog suda časti koji se obrazuje u skladu sa odredbom člana 173. ove odluke obezbjeđuju se u Budžetu opštine u okviru sredstava za posebne namjene Opštinskog sekretarijata.

Visinu sredstava iz prethodnog stava utvrđuje Izvršni odbor u sporazumu sa nadležnim organom opštine u kojoj se nalazi sjedište suda časti.

XVIII - SAMOZAŠTITA U OPŠTENARODNOJ ODBRANI

Član 178.

Samozaštita u opštenarodnoj odbrani organizuje se i provodi u skladu sa odgovarajućim saveznim i republičkim propisima kao i drugim propisima koje donese nadležni organi.

Član 179.

Radni ljudi i građani, organizacije udruženog rada i mjesne zajednice, opštinski organi i druge samoupravne organizacije

i zajednice dužni su čuvati i odgovarajućim mjerama štititi podatke i objekte opštenarodne odbrane i preduzimati mjere za sprečavanje svake djelatnosti koja je usmjerena na otkrivanje podataka i objekata od značaja za opštenarodnu odbranu.

Član 180.

Predmet javnog informisanja ne mogu biti tajni podaci opštenarodne odbrane, koji se odrede propisom Izvršnog vijeća donesenog po osnovu člana 342. Republičkog zakona.

Član 181.

Na prostoru na kome se nalaze objekti namjenjeni potrebama opštenarodne odbrane od značaja za opštinu ne mogu se vršiti istraživanja bez saglasnosti Opštinskog sekretarijata.

Objekte iz prethodnog stava odredjuje Izvršni odbor.

Član 182.

Opštinski organi, organizacije udruženog rada, mjesne zajednice, društveno-političke i druge društvene organizacije i drugi organi, organizacije i zajednice, dužni su da, u skladu sa kriterijumima koji se utvrde propisom iz člana 175. Saveznog zakona svojim opštim aktima utvrde koji se podaci od interesa za opštenarodnu odbranu iz njihovog djelokruga smatraju tajnim podacima opštenarodne odbrane i da odrede mjere i postupke za njihovu zaštitu.

Član 183.

Radnici Opštinskog sekretarijata, lica na službi u teritorijalnoj odbrani i druga lica koja rade na poslovima opštenarodne odbrane i drugim opštinskim organima, mogu putovati u inostranstvo samo po odobrenju nadležnog starješine u teritorijalnoj odbrani, odnosno funkcionera koji rukovodi organom, a u samoupravnim organizacijama i zajednicama po odobrenju organa odredjenog njihovim samoupravnim opštim aktom, a po postupku i uslovima koji se utvrde propisom iz člana 341. stav 2. Republičkog zakona.

Član 184.

Radi zaštite interesa opštenarodne odbrane za odredjene poslove i zadatke od posebnog značaja za opštenarodnu odbranu u opštinskim organima, društveno-političkim i drugim društvenim organizacijama i samoupravnim organizacijama i zajednicama prijem radnika u radni odnos, odnosno rasporedjivanje vrši se na način i po kriterijumima koji se utvrde propisom iz člana 350. stav 2. Republičkog zakona.

XIX - PLANIRANJE OPŠTENARODNE ODBRANE

Član 185.

Planiranje razvoja opštenarodne odbrane na području opštine utvrđuje se u društvenom planu opštine, a samoupravne organizacije i zajednice u svojim planovima i programima rada i razvoja u skladu sa planom odbrane i planom za vanredne prilike.

Materijalne i druge potrebe, po vrstama i količinama ti potreba i dinamici realizacije, utvrđuju se u posebnim planovima razvoja u skladu sa planovima i programima iz prethodnog stava.

Na osnovu planova i programa iz prethodnih stavova obezbjeđuju se finansijska sredstva za potrebe opštenarodne odbrane i društvene samozaštite.

Planiranje iz stava 1. ovog člana provodi se u skladu sa zakonom i drugim propisima o planiranju i po metodologiji i pokazateljima koje propisuje nadležni savezni i republički organi.

Član 186.

Opštinski organi i samoupravne organizacije i zajednice dužni su da u miru vrše poslove uređenja teritorije za potrebe iz člana 9. Republičkog zakona.

Uredjenje teritorije iz prethodnog stava programira se planovima iz člana 37. Republičkog zakona a obezbjeđenje materijalnih potreba za njihovu realizaciju utvrđuje se u društvenom planu opštine odnosno u planovima i programima rada i razvoja samoupravne organizacije i zajednica.

Član 187.

Opština i njeni organi, samoupravne organizacije i društveno-političke i druge društvene organizacije, pripremaju i donose u miru svoj plan odbrane, u skladu sa saveznim i republičkim propisima, smjernicama Predsjedništva SR BiH, Planom odbrane Republike i odlukama nadležnih republičkih i opštinskih organa.

Organi, organizacije i zajednice iz prethodnog stava, pripremaju i donose posebne planove za druge vanredne prilike, u skladu sa saveznim i republičkim propisima o izradi ovih planova.

Nosioci izrade planova iz ovog člana, dužni su redovno ažuriraju svoje planove u skladu sa nastalim promjenama.

Član 188.

Plan odbrane opštine i plan za druge vanredne prilike izradjuju opštinski organi uprave i opštinske upravne organizacije, svaki iz svog djelokruga, a koordinaciju i usmjeravanje njihovih aktivnosti na tim poslovima vrši Izvršni odbor.

Član 189.

Planovi iz člana 187. ove odluke samoupravnih organizacija i zajednica moraju biti u skladu sa Planom odbrane opštine i planom za druge vanredne prilike, a ovi planovi u skladu sa odgovarajućim planovima Republike.

Organizacije udruženog rada, društvene organizacije i udruženja građana, dužne su da svoje planove odbrane i planove za druge vanredne prilike u pitanjima od značajničkog interesa za opštenarodnu odbranu, u skladu sa odgovarajućim planovima mjesne zajednice na čijem se području nalaze.

XX - POSEBNE ODREDBE O RADNIM ODNOSIMA

Član 190.

Radni odnos u Opštinskom sekretarijatu i Opštinskom štabu teritorijalne odbrane može zasnovati lice koje ispunjava opšte i posebne uslove propisane Zakonom o državnoj upravi, kao i uslove propisane u članu 366. Republičkog zakona.

Postupak prijema radnika u radni odnos u organe iz prethodnog stava vrši se u skladu sa zakonom i kriterijumima utvrdjenim u propisu i člana 350. stav 2. Republičkog zakona.

Član 191.

Radnici organa iz prethodnog člana, pored prava, dužnosti i odgovornosti utvrdjenih opštim propisima, imaju posebna prava, dužnosti i odgovornosti propisane u odredbama člana 369. do 393. Republičkog zakona.

Član 192.

Sredstva za namjene utvrdjene u članu 375, 377, 379, 380. i 381. Republičkog zakona obezbjeđuju se u Budžetu opštine na način i pod uslovima propisanim u tim odredbama.

XXI - FINANSIRANJE OPŠTENARODNE ODBRANE I NAKNADE

1. Finansiranje opštenarodne odbrane

Član 193.

Radni ljudi i građani udruženi u osnovnim i drugim organizacijama udruženog rada, mjesnim zajednicama i drugim samoupravnim organizacijama i zajednicama, radnim zajednicama, opštinskim organima, društveno-političkim i drugim društvenim organizacijama, građansko pravna lica, kao i radni ljudi koji samostalno obavljaju djelatnost ličnim radom sredstvima rada u svojini građana, obezbjeđuju i izdvajaju sredstva za finansiranje sopstvenih i zajedničkih priprema za opštenarodnu odbranu na načelima solidarnosti i uzajamnosti, a u skladu sa planovima i programima razvoja opštenarodne odbrane i prema materijalnim mogućnostima, putem samoupravnog sporazumjevanja i društvenog dogovaranja i prema zakonu, i ovom odlukom.

Član 194.

Opština, organizacije i zajednice iz prethodnog člana obezbjeđuju i izdvajaju sredstva za finansiranje sopstvenih priprema za opštenarodnu odbranu predvidjenih u članu 386. Republičkog zakona.

Obim i sadržaj sopstvenih priprema za opštenarodnu odbranu iz prethodnog stava utvrđuje se u skladu sa sopstvenim planom odbrane, planom za druge vanredne prilike i Planom odbrane opštine.

Član 195.

Opština i organizacije i zajednice iz člana 193. ove odluke, mogu dio sredstava predvidjen za finansiranje potreba opštenarodne odbrane udružiti finansiranje zajedničkih potreba opštenarodne odbrane iz člana 188. Republičkog zakona.

Visina, udruživanje, upravljanje, korišćenje i raspolaganje sredstava za finansiranje potreba opštenarodne odbrane od zajedničkog interesa iz prethodnog stava utvrđuje se Društvenim dogovorom, odnosno samoupravnim sporazumom o udruživanju tih sredstava.

Član 196.

Opština, pored priprema iz člana 386. i 389. Republičkog zakona, obezbjeđuje i finansira i sljedeće poslove i pripreme opštenarodne odbrane, i to:

1. Opremanje i osposobljavanje službe osmatranja i obavještanja,
2. Nabavku materijalno-tehničkih sredstava i opreme za jedinicu veze i mera kriptozastite,
3. Dezaktiviranje i uništavanje neeksploziviranih ubojinih sredstava koja se nadju na području opštine,
4. Određene poslove i pripreme za opštenarodnu odbranu i rad u ratu mjesnih zajednica,
5. naknade licima za vrijeme učešća na vježbi i drugim oblicima obučavanja u teritorijalnoj odbrani, civilnoj zaštiti, službi osmatranja i obavještanja i jedinice veze i kriptozastite kada su pozvana od strane nadležnog opštinskog organa,
6. druge poslove i pripreme za opštenarodnu odbranu određene zakonom, Statutom opštine, odlukom i Planom odbrane opštine i planom za druge vanredne prilike.

Član 197.

Izdvajanje sredstava za finansiranje sopstvenih priprema opštenarodne odbrane vrši se u skladu sa članom 391. Republičkog zakona.

Član 198.

Samoupravne organizacije i zajednice koje nisu pristupile samoupravnim sporazumom, odnosno društvenom dogovoru, izdvajaju sredstva za finansiranje zajedničkih potreba opštenarodne odbrane razmjerno svojim mogućnostima i u visini koju utvrdi posebnom odlukom Skupštine opštine.

Član 199.

Planom korišćenja sredstava iz člana 195. i 198. ove odluke donosi Izvršni odbor, u skladu sa potrebama utvrđenim Planom odbrane opštine i planom za druge vanredne prilike.

Član 200.

Opština može dio sredstava predviđen za potrebe opšte-narodne odbrane udružiti sa Republikom na ime solidarnosti i uzajamnosti u skladu sa članom 393. Republičkog zakona.

2. Naknade

Član 201.

Naknada ličnog dohotka i druga novčana naknada pripada licu koje bude pozvano na vršenje vojne obaveze u teritorijalnoj odbrani, kao i pripadnicima - jedinice veze u skladu i pod uslovima propisanim u članu 396. Republičkog zakona.

Član 202.

Licima koja su u radnom odnosu, a pozvana su radi vršenja poslova i zadataka u civilnoj zaštiti, službi osmatranja i obavještanja i obučavanja iz člana 302. Republičkog zakona za vrijeme vršenja tih zadataka pripada naknada ličnog dohotka u visini prosječnog mjesečnog ličnog dohotka koji je ostvaren za poslednja tri mjeseca prije pozivanja, a licu koje nije u radnom odnosu pripada novčana naknada u visini od 80% prosječnog iznosa zajamčenog dohotka na području opštine.

Visina i način obračunavanja i isplaćivanja naknade iz ovog člana za lica koja poziva nadležni opštinski organ uprave određuju se propisom Izvršnog odbora, a za lica koja poziva nadležni organ samoupravne organizacije i zajednice te naknade se određuju njihovim samoupravnim opštim aktom.

Član 203.

Licima koja samostalno obavljaju djelatnost ličnim radom sredstvima u svojini gradjana, za vrijeme učešća na izvršavanju poslova i zadataka iz prethodnog člana, pripada novčana naknada koja se obračunava od osnova na koji uplaćuje doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje.

Član 204.

Lica iz člana 202. i 203. ove odluke, koja su pozvana da izvršavaju poslove i zadatke iz člana 202. ove odluke izvan prebivališta, odnosno boravišta, imaju pravo na naknadu troškova za prevoz, smještaj i ishranu, a ako nije obezbjeđena ishrana i smještaj, pripada dnevnicu.

Uslovi, visina i način obračunavanja i isplaćivanja troškova za prevoz i dnevnicu određuju se propisom Izvršnog odbora za lica koja poziva nadležni opštinski organ uprave, a za lica koja poziva nadležni organ u samoupravnoj organizaciji i zajednici te naknade se utvrđuju njihovim samoupravnim opštim aktom.

Član 205.

Naknade predviđene članom 201. do 204. ove odluke isplaćuju se iz sredstava opštine za lica koja je pozvao nadležni opštinski organ, a za lica koja je pozvao nadležni organ u samoupravnoj organizaciji i zajednici iz sredstava te zajednice, odnosno organizacije.

XXII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 206.

Danom stupanja na snagu ove odluke prestaje da važi Odluka o narodnoj odbrani broj: 023-02-429 od 30. januara 1980. godine ("Službeni glasnik opštine Lopare", broj: 12/80) i Odluka o službi OJOU ("Službeni glasnik opštine Lopare", broj: 5/76).

Član 207.

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku opštine Lopare".

SKUPŠTINA OPŠTINE LOPARE
 BROJ: 023-03-137
 DATUM: 08.05. 1985. godine

PREDSJEDNIK
 SKUPŠTINE OPŠTINE LOPARE
 Zdravko Milovanović, s.r.